

**PROGRAM
HOSPODÁRSKEHO
A SOCIÁLNEHO
ROZVOJA OBCE
VASIĽOV NA ROKY
2023 – 2030**

OBSAH

Úvod	3
Časť 1: Analytická časť	4
1.1 Základné charakteristiky	4
1.2 Demografia	9
1.3 Hospodárstvo	15
1.4 Občianska vybavenosť a sociálna infraštruktúra	19
1.5 Technická infraštruktúra	19
1.6 Kultúra, šport, cestovný ruch	24
1.7 Príroda a životné prostredie	25
1.8 Samospráva a rozpočet obce	32
2. Strategická časť PHSR Vasíľov 2023 – 2030	35
2.1 Rozvojová vízia obce Vasíľov	35
2.2 Komplementárnosť PHSR s nadradenými stratégiami	35
3. Programová časť PHSR 2023 – 2030	39
3.1 Rozvojová stratégia obce Vasíľov v štruktúrovanej podobe	40
3.2 Prehľad opatrení a projektových aktivít podľa oblastí	42
4. Realizačná časť	49
4.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie PHSR	49
4.2 Systém monitorovania, hodnotenia a aktualizácie PHSR	49
4.3 Komunikačná stratégia PHSR	51
5. Finančná časť	52
5.1 Hlavné externé zdroje financovania projektových aktivít	52
Záver	61
Akčný plán obce VASIĽOV	63

ÚVOD

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja je spolu s územným plánom základným a kľúčovým dokumentom pre riadenie samosprávy, ktorý vychádza z poznania situácie a konkrétnych potrieb obyvateľov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov v území, formuluje svoju predstavu o budúcnosti spolu s činnosťami a projektmi na jej zabezpečenie. PHSR sa spracováva spravidla na 7 rokov s dlhodobým výhľadom na 10 – 14 rokov. PHSR koncepčne, systémovo analyzuje a určuje budúcnosť rozvoja spolu s činnosťami, investičnými projektmi so zdrojovým krytím na jej zabezpečenie. Vytvára rámec, ktorého naplnenie bude zárukou, že PHSR nebude zbytočne rozsiahlym a len popisným zoznamom nereálnych zámerov (zoznamom vecí, na ktoré obec nemá peniaze), ale skutočným strategickým rozvojovým dokumentom s cieľom dosiahnuť rast životnej úrovne na konkrétnom území.

Hlavička dokumentu PHSR

Názov:	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Vasíľov na roky 2023 – 2030
Územné vymedzenie:	Obec Vasíľov (Žilinský kraj, okres Námestovo)
Územný plán obce schválený:	Nie
Dátum schválenia PHSR:	13.04.2023
Dátum platnosti:	04/2023 – 12/2030
Verzia:	2.0
Publikovaný verejne:	www.vasilovocu.sk

ČASŤ 1: ANALYTICKÁ ČASŤ

1.1 Základné charakteristiky

Obec Vasíľov patrí podľa administratívneho členenia do okresu Námestovo, ktorý je súčasťou Žilinského kraja. Katastrálne územie obce má rozlohu 914 ha a nachádza sa v Oravskej kotline na riečnych náplavoch potoka Hruštínka. Nadmorská výška v strede obce je 650 m n. m., chotár leží v nadmorskej výške 640-1100 m n. m. Východná časť chotára, ležiaca v Oravskej Magure má hornatinný povrch, stredná časť v kotline pahorkatinný, v Podbeskydskej vrchovine vrchovinný. Chotár je zalesnený na východe a severovýchode. Najbližšie k obci Vasíľov ležia obce Babín (2 km) a Lokca (4 km).

Administratívne a územné začlenenie:

Názov obce:	Vasíľov
Názov okresu:	Námestovo
Názov kraja:	Žilinský
Štatút:	obec
Kód obce:	510149
Kód katastrálneho územia:	867471

Tabuľka 1 - Výmera územia obce Vasíľov (v m²)

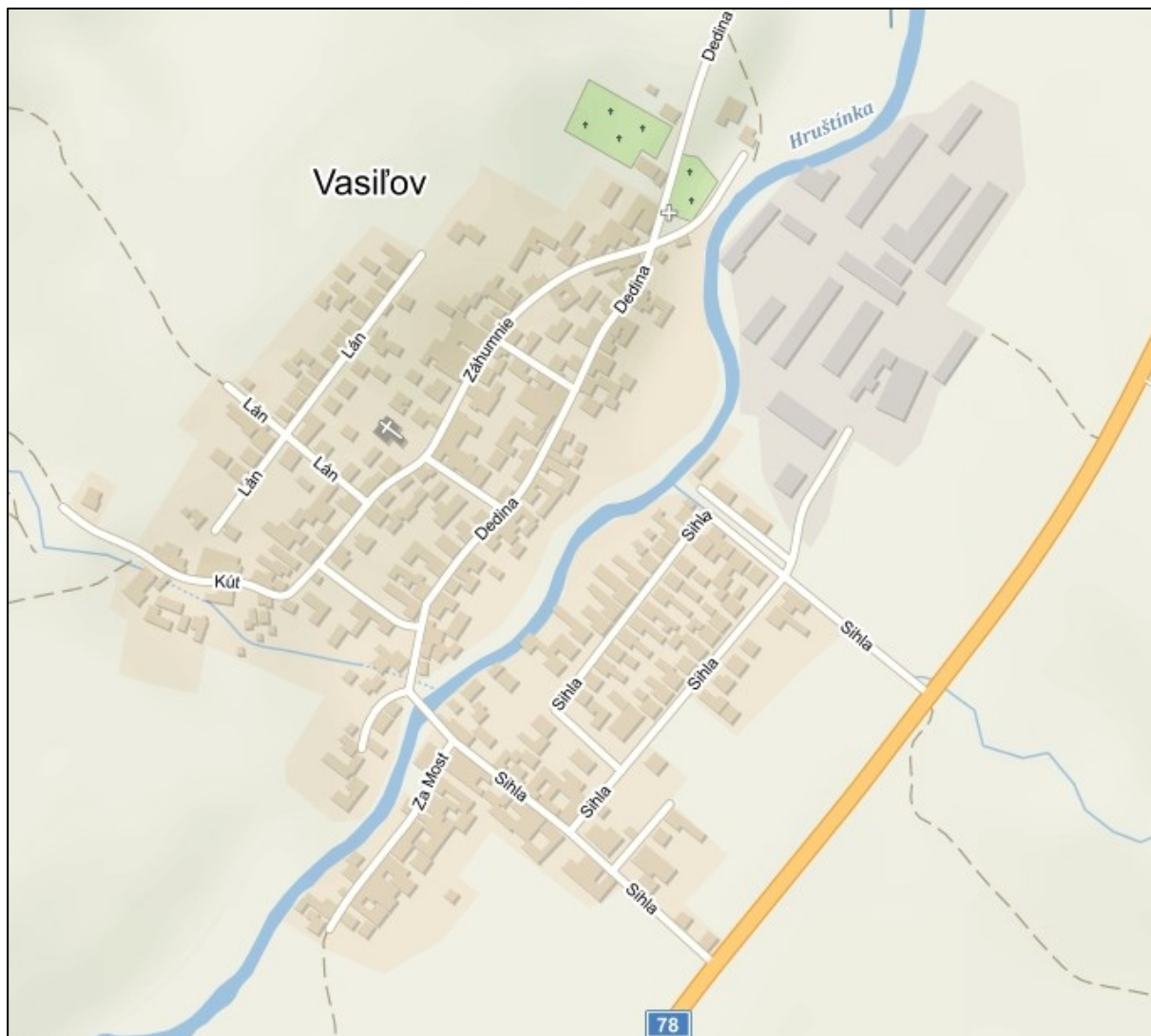
Výmera územia obce Vasíľov (v m ²)	
Celková výmera územia obce	9 139 381
Poľnohospodárska pôda - spolu	6 655 902
Orná pôda	1 400 113
Záhrada	52 813
Ovocný sad	95
Trvalé trávne porasty	5 202 881
Nepoľnohospodárska plocha - spolu	2 483 479
Lesný pozemok	1 990 845
Vodná plocha	35 151
Zastavané plochy a nádvorie	385 201
Ostatná plocha	72 282

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2022

Susediace katastre obce Vasíľov:

- katastrálne územie Krušetnica
- katastrálne územie Breza
- katastrálne územie Lokca
- katastrálne územie Babín
- katastrálne územie Vaňovka

Obrázok č. 1 – Pohľad na obec Vasíľov

Zdroj: <https://mapa-mapy.info.sk/>

Tabuľka 2 - Počet obyvateľov podľa štátnej príslušnosti v obci Vasíľov k 1. 1. 2021

Počet domov podľa typu domu v obci Vasíľov k 1. 1. 2021		
Štruktúra domov podľa typu domu		
Vasíľov	abs.	%
rodinný dom	211	97,24
bytový dom	3	1,38
polyfunkčná budova	1	0,46
ostatné budovy na bývanie	0	0
neskolaudovaný rodinný dom	0	0
núdzový objekt, neurčený na bývanie	0	0
inštitucionálne alebo kolektívne zariadenia	0	0
ostatné	2	0,92
nezistený	0	0
Spolu:	217	100,00

Zdroj: SODB 2021, www.scitanie.sk

Najbližšie významné sídelné štruktúry:

- mesto Námestovo 10 km
- mesto Trstená 26 km
- mesto Tvrdošín 22 km
- mesto Dolný Kubín 22 km
- mesto Ružomberok 39 km
- mesto Martin 63 km
- mesto Liptovský Mikuláš 64 km (cez Ružomberok)
- mesto Žilina 76 km (cez Terchovú)

História obce

Obec založil šoltýs Félix Hyra so 6 valaskými osadníkmi. Prvá zmienka je v daňových súpisoch z roku 1554. Uvádza sa tu, že Wasylow je novozaložená nezdanená osada patriaca Thurzovi. Jej obyvatelia si domy stavali v pustých lesoch. Šoltýske práva Thurzo potvrdil aj synovi Félixu Hyra Jánovi tiež nazývaného Roman. V roku 1575 bol Roman Wasilovski členom valaského súdu. V roku 1598 sa nachádzalo v osade Wasilow 6 sedliackych domov. V tom istom roku Juraj Thurzo potvrdil listinu vydanú Františkom Thurzom. Šoltýs mal právo si postaviť mlyn na dva kamene a pílu na dosky. Šoltýs a ostatní osadníci museli už platiť všetky poplatky ako ostatní poddaní oravského hradného panstva. V roku 1608 osadu postihla veľká bieda, zdanené mohli byť len dva domy. V rokoch 1624-1626 tu žilo 17 rodín (okolo 90 ľudí). Dedina veľmi spustla počas kuruckých bojov. Väčšina usadlostí bola opustená. Opäť sa začala vzťahovať v prvých desaťročiach 18. storočia. V roku 1715 žilo vo Vasíľove 30 gazdov (okolo 150 ľudí). Do roku 1778 vzrástol počet obyvateľov na 269. Do zavedenia Tereziánskeho urbára osadu spravovali dediční šoltýsi: Hyra, Roman, Vasíľovský, Matejčík, Salacký, Maťkovčík, Mutka, Pinka, Chlebnický atď. Správa potom prešla do rúk volených richtárov. V poddanskom pomere dedina zostala do roku 1848. Vzájomný pomer medzi Oravským panstvom a obyvateľmi upravovala dohoda z 18.5.1866. Už v roku 1921, medzi prvými obcami vtedajšieho Námestovského okresu, vznikol vo Vasíľove Dobrovoľný hasičský spolok. V období I. ČSR bol postavený murovaný kostol. Prví vojaci Červenej armády do obce vstúpili 3. apríla 1945. Po roku 1945 sa obec výrazne zmenila. Postavené boli nové rodinné domy i iné potrebné stavby (škola, kostol atď.). Ustanovujúca schôdza JRD sa konala 18.12.1959. Od roku 1961 sa začala aj rozsiahla výstavba objektov JRD.

Výstavba obce

Po roku 1945 si život v obci vyžadoval riešenie množstva problémov. Najskôr to boli len najnutnejšie opravy ciest a budov, neskôr aj väčšie stavebné akcie. Zápasilo sa s nedostatkom stavebného materiálu aj finančných prostriedkov. Z väčších stavebných akcií v povojnovom období to bola výstavba mosta ponad riečku Hruštínku a každoročná oprava ciest. Podieľali sa na tom všetci občania.

V roku 1951 sa opravovali cesty priamo v obci. Už v zimnom období sa navážal kameň. S prácami sa začalo hneď, ako sa ukázalo vhodné počasie. V roku 1951 si občania vybudovali drevenú autobusovú čakáreň. V tom istom roku sa prišlo k oprave hasičského skladišťa. Vynútila si to nová motorová striekačka, ktorá bola obci pridelená. Hlavná časť prác sa vykonávala v roku 1953. V tom roku bola postavená aj sušiareň hadíc, opravoval sa cintorín a upravovala obecná cesta od štátnej hradskej k cintorínu.

Od začiatku päťdesiatych rokov sa veľa hovorilo o potrebe výstavby kultúrneho domu. V jeseni roku 1953 sa začalo s prácami. Privezený bol piesok, kameň, vápno, cement. Na prácach sa mali podieľať všetci občania, predovšetkým pri výkope základov. Zároveň sa mala robiť úprava rigolov. Väčší rozsah prác sa mal vykonávať v roku 1954. Nedostatok stavebného materiálu a tiež nedostatok pracovných síl práce pribrzdili. Roľníci pracovali na poli, na stavbu posielali deti, čo MNV odmietal. Stavbu viedol predseda MNV. Nakoniec situáciu skomplikoval nedostatok finančných prostriedkov. Na výstavbu

kultúrneho domu bolo pridelených len 50 000 korún. V ďalších rokoch sa situácia zlepšila. V roku 1956 sa už robili vonkajšie i vnútorné omietky. Práce boli dokončené v roku 1957. V novopostavenom kultúrnom dome našli svoje umiestnenie aj kancelárie MNV, družstva, obchod s potravinami i jedna trieda školy.

V roku 1959 sa vykonávali práce na prístavbe kultúrneho domu, opravoval sa cintorín (plot a brána). Veľkou udalosťou bolo zavedenie miestneho rozhlasu.

Z roka na rok sa v obci zvyšoval záujem o individuálnu bytovú výstavbu. Zložitá administratíva niektorých obyvateľov viedla k výstavbe rodinných domov bez stavebných povolení.

Od začiatku 60-tych rokov bol záujem takúto výstavbu obmedzovať. V roku 1961 už bolo vydaných päť stavebných povolení. V roku 1962 MNV evidoval osem žiadostí o vydanie stavebného povolenia a dve na prístavbu k existujúcim rodinným domom. Štyria občania si postavili rodinné domy a dvaja pristavali k domom ďalšie obytné miestnosti.

V roku 1965 boli postavené dva nové rodinné domy. Celkove bolo v rokoch 1945 - 1965 postavených 62 nových rodinných domov.

V roku 1964 sa budovala cesta, omietala sa požiarna zbrojnica. O prestavbe hasičskej zbrojnice sa hovorilo na zasadaniach MNV už od roku 1953. V roku 1957 sa konštatovalo, že práce na oprave požiarnej zbrojnice pokračujú pomalým tempom.

V polovici 60-tych rokov sa na program dňa stále častejšie dostávala výstavba vodovodu. Uvažovalo sa o výstavbe spoločného vodovodu s obcou Babín. V roku 1966 sa vykonávala generálna oprava cesty vedúcej z Babína do Lokce. Išla po novej trase. V Kobylárke bolo násypom zmiernené stúpanie. Premiestnený bol aj tam stojaci kríž.

V roku 1967 bola vykonaná generálna oprava elektrickej siete. V novembri toho istého roka sa začalo s výstavbou Materskej školy, zároveň sa robila aj generálna oprava dedinského rozhlasu a začalo sa s prípravami na výstavbu vodovodu (zachytený bol prameň a pripravoval sa projektová dokumentácia). Hlavná časť prác sa rozbehla v roku 1968. Uloženie potrubia bolo ukončené 20. decembra 1968. V ten deň tiekla potrubím prvá voda.

V roku 1968 sa pokračovalo vo výstavbe Materskej školy. V roku 1969 sa začalo s úpravami priestoru pod výstavbu obchodu. Predajňa bola dovtedy umiestnená v kultúrnom dome. Intravilán obce bol rozšírený v časti Sihla. V roku 1970 tam bolo postavených 5 rodinných domov, v roku 1971 dva rodinné domy.

30. 09. 1971 sa uskutočnilo prečíslovanie domov. Od nepamäti sa domy číslovali od cintorína po Kút. Pri novom číslovaní sa táto tradícia porušila. Domy sa začali číslovať od vstupu do obce. V roku 1960 malo 98 domov pridelené číslo, v roku 1971 to už bolo viac ako sto.

13. 01. 1972 sa začalo s prácami na výstavbe obchodu. Piaty občania začali s výstavbou domov a 6 bytových jednotiek sa v uvedenom roku stavalo pre pracovníkov JRD. Rozsiahlejšej opravy sa dočkala cesta po Záhumní.

V roku 1973 bola daná do užívania predajňa potravín a pohostinstvo. V roku 1974 bolo daných do užívania 6 bytových jednotiek. V tom istom roku bola rozšírená elektrická sieť do nového intravilánu v Sihle a vyše kostola, spolu s novovybudovaným verejným osvetlením. Dobudovaná bola aj nová cesta na Lokčiansku Maguru a pri cintoríne bol vybudovaný nový most. Úpravami toku Hruštinky na Lúžku sa získala značná plocha, s ktorou sa počítalo na výstavbu ihriska.

Nárast počtu obyvateľov si vyžiadala výstavbu domov. Nový územný plán určil miesto na ich výstavbu v lokalite Sihla. Počítalo sa s výstavbou 80 rodinných domov. V roku 1975 sa tam začalo s výstavbou novej cesty i vodovodu. V roku 1977 sa realizovala výstavba železnej lavičky cez Hruštínku (dovtedy drevená). Rozšírená bola kanalizačná i vodovodná sieť.

Vzhľadom na záujem o výstavbu rodinných domov a nedostatok vhodných pozemkov sa v roku 1978 muselo prikrčiť k záberu poľnohospodárskej pôdy pre uvedený účel. Za roky 1976 - 1980 sa v obci postavilo 16 nových rodinných domov.

V roku 1978 sa začalo s rekonštrukčnými prácami na kultúrnom dome. V tom istom roku bola budova ZDŠ (po zrušení) upravená pre potreby Materskej školy. Pri prácach pomohlo miestne JRD (Jednotné roľnícke družstvo). Jedna trieda bývalej ZDŠ (Základnej deväťročnej školy) sa upravila na klubovňu pre mládež.

Medzi najväčšie akcie konca 70-tych rokov sa zaradila rekonštrukcia kultúrneho domu. Rozšírený a zmodernizovaný objekt bol daný do užívania koncom roka 1980.

V štvrtom štvrtroku 1981 sa začalo s výstavbou novej budovy pre Materskú školu. Dokončená bola 19. 11. 1984. Chýbala však kanalizácia, ktorá mala vyústiť v stanici odpadových vôd vybudovanej pre domy v Sihle. Riadna kanalizácia bola vybudovaná v roku 1987 a vyúsťovala v čističke odpadových vôd pri bytovkách JRD. Stavebná skupina pri JRD začala v roku 1981 s výstavbou bytovky pre členov JRD.

Aj v 80-tych rokoch každoročne pribúdali nové súkromné domy. V roku 1984 bolo rozostavaných 8 rodinných domov. Ich výstavba si vyžadovala premiestnenie transformátora, výstavbu nového elektrického vedenia a iné práce.

V roku 1984 bola dokončená poľná cesta Hruštín-Lokca. Jej časť prechádza chotárom obce. V roku 1984 bola dokončená aj výstavba autobusového nástupišťa, čiastočne sa realizovala úprava potoka.

V druhej polovici 80-tych rokov sa vedenie MNV začalo výraznejšie zaoberať životným prostredím. Okolo Hruštínky sa objavovali nepovolené skládky odpadu, čo nepriaznivo vplývalo na tamojšie životné prostredie. a tiež rušilo vzhľad obce. V roku 1987 boli rozmiestnené kontajnery. Zároveň MNV rokovoval s Technickými službami v Námestove a koncom roka zabezpečil pre občanov smetné nádoby. Väčšina si ich zakúpila. Odpad sa začal v zime odvážať raz za týždeň a v lete raz za dva týždne.

V roku 1987 s výrazne zlepšilo osvetlenie, namontovaním úspornejších, ale výkonnejších žiaroviek.

V roku 1987 sa ukázal aj problém s pozemkami po výstavbu rodinných domov. Zastavané boli posledné parcely v Sihle. MNV vynakladal nemalé úsilie o rozšírenie intravilánu v časti Lán. Vážnym problémom bola aj otázka nového cintorína. Už niekoľko rokov sa tým MNV zaoberal, ale pre viaceré problémy sa situácia neriešila. MNV dal vypracovať projekt a v roku 1987 sa v jarných mesiacoch začalo s výstavbou domu smútku. Na tejto stavbe i budovaní cintorína sa podieľali všetci občania aj v nasledujúcom roku.

V roku 1988 sa spevňovala cesta v Sihle a vyasfaltovaná bola cesta dole celou dedinou. Rozšírené bolo elektrické osvetlenie a projekčne sa pripravovala výstavba ihriska so šatňami na Lúžku.

Dom smútku s cintorínom bol daný do užívania v auguste roku 1989. Prišiel ho vysvätiť biskup spišskej diecézy Dr. František Tondra.

Výrazná podpora výstavby rodinných domov ovplyvňovala výstavbu aj vo Vasíľove. V roku 1990 získalo stavebné povolenie osem obyvateľov. V ďalších rokoch sa záujem o výstavbu nových rodinných domov

znižoval. Ovplyvňovali to rastúce ceny stavebných materiálov, menej finančných prostriedkov, ale aj nedostatok stavebných pozemkov.

V roku 1993 bol po obci vybudovaný káblový rozvod televízneho signálu. Koncom roka už mohli obyvatelia sledovať nielen obidva slovenské programy, ale aj vysielanie zo zahraničia.

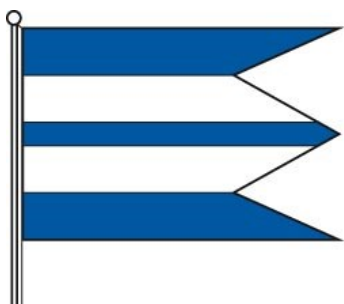
Symboly obce

Symboly obce sú zapísané v Heraldickom registri Slovenskej republiky pod signatúrou V-50/94.

Erb obce: V modrom štíte zlatý Kristov monogram IHS s krížikom, pod ním na zlatej listnatej trojstopke strieborné zlatostredé a zlatokališné štvorlupeňové kvety.

Vlajka obce: pozostáva z piatich pozdĺžnych pruhov vo farbách modrej, bielej a žltej. Je ukončená tromha cípmi, t.j. dvoma zostrihmi siahajúcimi do tretiny listu vlajky.

Pečať obce: pečať je okrúhla uprostred s obecným symbolom a kruhopisom obce Vasíľov. Má priemer 35 cm, čo je v súlade s domácimi zvyklosťami a predpismi o používaní pečiatok s obecnými symbolmi.

1.2 Demografia

Rozhodujúcim
faktorom každej

rozvojovým
vidieckej

obce je obyvateľstvo. Z hľadiska počtu obyvateľov patrí obec Vasíľov medzi obce s celkovým počtom do 999 obyvateľov (veľkosťná kategória 500 - 999 obyvateľov).

Prehľad vývoja počtu obyvateľov obce je v nasledujúcej tabuľke.

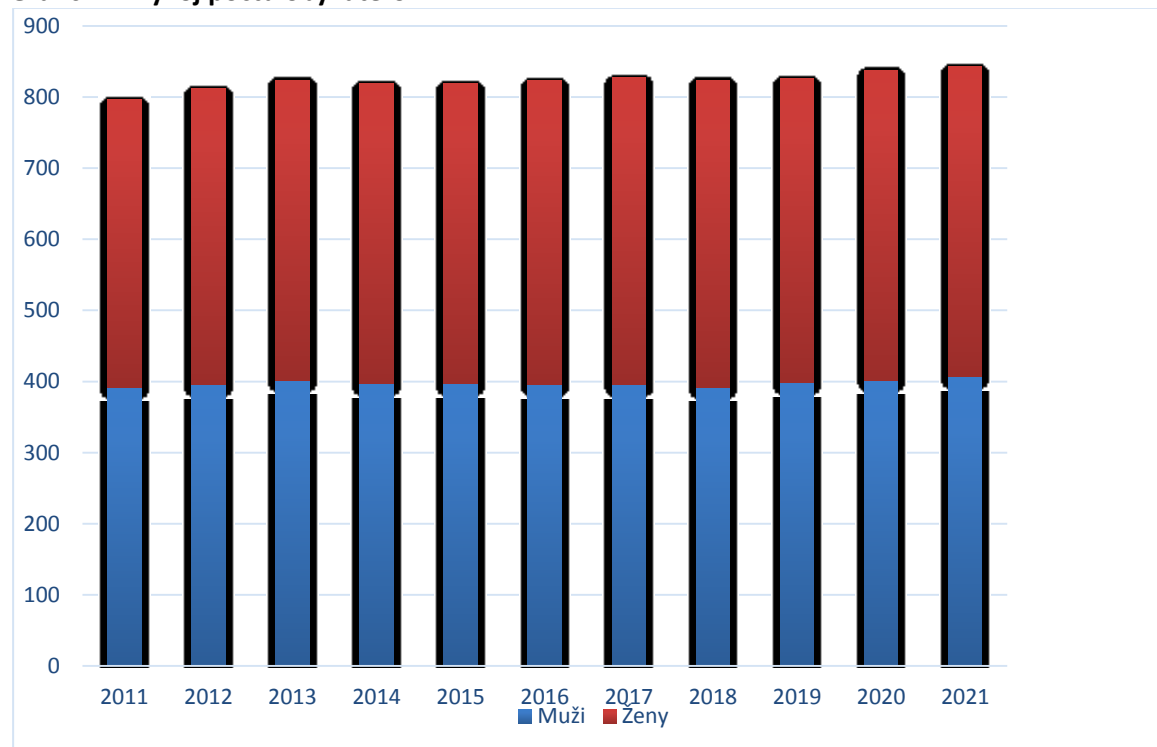
Tabuľka 3 - Obec Vasíľov – Počet obyvateľov podľa pohlavia

Vasíľov	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Muži	392	396	402	397	397	396	396	392	398	402	407
Ženy	405	416	422	422	422	427	432	432	428	436	436
Spolu	797	812	824	819	819	823	828	824	826	838	843

Zdroj: Štatistický úrad SR

Vývoj počtu obyvateľov

Graf č. 1 - Vývoj počtu obyvateľov

Zdroj: Štatistický úrad SR

Z grafického znázornenia je zrejmé, že vývoj počtu obyvateľov obce Vasíľov má v sledovanom období stúpajúcu a v niektorých rokoch aj mierne klesajúcu tendenciu. Od roku 2011 kedy predstavoval počet obyvateľov 797, nastáva postupný nárast počtu obyvateľov až na úroveň 843 obyvateľov v roku 2021 (+ 46 obyvateľov).

Veková štruktúra obyvateľstva

Veková štruktúra obyvateľstva sa sleduje aj podľa produktívnych vekových skupín. Pri tejto štruktúre môžeme obyvateľstvo rozdeliť do troch základných skupín:

- predproduktívny vek (0 – 14 rokov),
- produktívny vek (15 – 64),
- poproduktívny vek (65+).

Tabuľka 4 - Veková štruktúra obyvateľstva obce Vasíľov

Veková štruktúra obyvateľstva obce (rok 2021)					
Muži		Ženy		Spolu	
Predproduktívny vek (0 – 14 rokov)	93	Predproduktívny vek (0 – 14 rokov)	88	Celkom (muži + ženy):	181
Produktívny vek (15 – 64 rokov)	274	Produktívny vek (15 – 64 rokov)	287		561
Poproduktívny vek (65+)	40	Poproduktívny vek (65+)	61		101
Spolu:	407	Spolu	436		843

Zdroj: Štatistický úrad SR

Najviac obyvateľov je zastúpených v skupine produktívneho veku, celkovo 561 obyvateľov obce, čo predstavuje 66,55 % z celkového počtu obyvateľov. Nasleduje skupina predproduktívneho veku, s počtom 181 občanov, čo predstavuje 21,47 % všetkých obyvateľov obce. Poslednou zastúpenou skupinou sú obyvatelia v poproduktívnom veku s počtom 101 občanov, čo predstavuje 11,98 % obyvateľov obce Vasíľov.

Prirodzený prírastok – migrácia obyvateľstva

Najviac detí sa v obci narodilo v rokoch 2011, 2012, 2021 a 2019. Naopak najnižšia pôrodnosť bola zaznamenaná v rokoch 2013, 2016 a 2015. Najväčší prirodzený prírastok obyvateľstva dosiahla obec v roku 2012. Celkový prírastok obyvateľstva bol najnižší v roku 2014. Naopak najvyšší celkový prírastok dosiahla obec v rokoch 2012, 2013 a 2020.

Tabuľka 5 - Obec Vasíľov – Prehľad stavu a pohybu obyvateľstva

Vasíľov	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Narodení	16	16	8	11	10	9	11	13	14	12	15
Zomretí	10	7	1	7	4	5	4	6	10	4	8
Prirodzený prírastok obyvateľstva	6	9	6	4	6	4	7	6	4	8	7
Priťahovaní na trvalý pobyt	4	10	11	15	1	8	13	6	11	13	10
Vystáňovaní z trvalého pobytu	10	4	5	24	7	8	15	16	13	9	14
Migračné saldo	-6	6	6	-9	-6		-2	-10	-2	4	-4
Celkový prírastok obyvateľstva		15	12	-5		4	5	-4	2	12	3
Počet obyvateľov obce	797	812	824	819	819	823	828	824	826	838	843

Zdroj: Štatistický úrad SR

Veková pyramída obce Vasíľov (2021)

Graf č. 2 - Veková pyramída obce Vasíľov (2021)

Zdroj: Štatistický úrad SR

Vzdelanostná úroveň obyvateľstva

Z hľadiska vzdelanostnej úrovne je v obci najviac zastúpené obyvateľstvo so stredným odborným (učňovským) vzdelaním (bez maturity) – spolu 23,81 %. Za ním nasledujú obyvatelia s úplným stredným vzdelaním (s maturitou) spolu 22,98 % a so základným vzdelaním spolu 18,57 %. Bez ukončeného vzdelania – osoby vo veku 0-14 rokov je spolu 14,76 %. Vysokoškolské vzdelanie má 13,21 % obyvateľov obce. Naopak vyššie odborné vzdelanie má 4,64 % obyvateľov, pri 1,67 % obyvateľoch nebolo zistené ich vzdelanie a 0,36 % obyvateľov je bez školského vzdelania – osoby vo veku 15 rokov a viac.

Tabuľka 6 - Počet obyvateľov podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania v obci Vasíľov k 1. 1. 2021

Počet obyvateľov podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania v obci Vasíľov k 1. 1. 2021		
Štruktúra obyvateľstva podľa vzdelania		
Vasíľov	abs.	%
bez ukončeného vzdelania – osoby vo veku 0-14 rokov	124	14,76
základné vzdelanie	156	18,57
stredné odborné (učňovské) vzdelanie (bez maturity)	200	23,81
úplné stredné vzdelanie (s maturitou)	193	22,98
vyššie odborné vzdelanie	39	4,64
vysokoškolské vzdelanie	111	13,21
bez školského vzdelania – osoby vo veku 15 rokov a viac	3	0,36
nezistené	14	1,67
Spolu:	840	100,00

Zdroj: SODB 2021, www.scitanie.sk

Z hľadiska národnostného zloženia je obyvateľstvo obce s prevahou slovenskej národnosti. V obci žijú podľa sčítania obyvateľov z roku 2021 občania slovenskej, maďarskej a nezistenej národnosti. Podľa sčítania sa najviac, cca 98,33 % obyvateľstva obce hlásilo k slovenskej národnosti, 0,12 % k maďarskej a obyvateľov s nezistenou národnosťou je v obci 1,55 %.

Tabuľka 7 - Počet obyvateľov podľa národnosti v obci Vasíľov k 1. 1. 2021

Počet obyvateľov podľa národnosti v obci Vasíľov k 1. 1. 2021		
Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti		
Vasíľov	abs.	%
slovenská	826	98,33
maďarská	1	0,12
rómska	0	0
rusínska	0	0
česká	0	0
ukrajinská	0	0
nemecká	0	0
moravská	0	0
poľská	0	0
ruská	0	0
vietnamská	0	0
bulharská	0	0
chorvátska	0	0
srbská	0	0
židovská	0	0
rumunská	0	0
albánska	0	0
rakúska	0	0
grécka	0	0
sľiezska	0	0
čínska	0	0
talianka	0	0

Počet obyvateľov podľa národnosti v obci Vasíľov k 1. 1. 2021		
Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti		
Vasíľov	abs.	%
kórejská	0	0
anglická	0	0
francúzska	0	0
turecká	0	0
iránska	0	0
írsky	0	0
kanadská	0	0
iná	0	0
nezistená	13	1,55
Spolu:	840	100,00

Zdroj: SODB 2021, www.scitanie.sk

Podľa údajov zo sčítania v roku 2021 z hľadiska náboženského vyznania sa najviac obyvateľov v obci hlási k rímskokatolíckej cirkvi (tvoria 93,45 % obyvateľstva obce). Bez náboženského vyznania je v obci 33 obyvateľov. Ku evanjelickej cirkvi sa hlási 4 obyvatelia, ku gréckokatolíckej cirkvi sa hlási 1 obyvateľ a 1 obyvateľ sa hlási k reformovanej kresťanskej cirkvi. Kresťanské zbory na Slovensku zastupujú v obci 2 osoby, 1 osoba sa hlási k budhizmu a pri 13 obyvateľoch obce sa nepodarilo zistiť náboženské vyznanie obyvateľov.

Tabuľka 8 - Počet obyvateľov podľa náboženského vyznania v obci Vasíľov k 1. 1. 2021

Počet obyvateľov podľa náboženského vyznania v obci Vasíľov k 1. 1. 2021		
Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského vyznania		
Vasíľov	abs.	%
Bez náboženského vyznania	33	3,93
Rímskokatolícka cirkev v Slovenskej republike (rímskokatolícke)	785	93,45
Evanjelická cirkev augsburského vyznania na Slovensku (evanjelické)	4	0,48
Gréckokatolícka cirkev na Slovensku (gréckokatolícke)	1	0,12
Reformovaná kresťanská cirkev na Slovensku (kalvínske)	1	0,12
Pravoslávna cirkev na Slovensku (pravoslávne)	0	0
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia v Slovenskej republike	0	0
Evanjelická cirkev metodistická, Slovenská oblasť	0	0
Kresťanské zbory na Slovensku	2	0,24
Apoštolská cirkev na Slovensku	0	0
Bratská jednota baptistov v Slovenskej republike (baptistické)	0	0

Počet obyvateľov podľa náboženského vyznania v obci Vasíľov k 1. 1. 2021		
Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského vyznania		
Vasíľov	abs.	%
Cirkev bratská v Slovenskej republike	0	0
Cirkev adventistov siedmeho dňa, Slovenské združenie	0	0
Židovská obec na Slovensku (židovské)	0	0
Cirkev československá husitská na Slovensku	0	0
Starokatolícka cirkev na Slovensku (starokatolícke)	0	0
Bahájske spoločenstvo v Slovenskej republike	0	0
Cirkev Ježiša Krista Svätých neskorších dní v Slovenskej republike	0	0
Novoapoštolská cirkev v Slovenskej republike	0	0
budhizmus	1	0,12
islam	0	0
hinduizmus	0	0
ostatné a nepresne určené kresťanské cirkvi	0	0
pohanstvo a prírodné duchovno	0	0
ad hoc hnutia	0	0
iné	0	0
nezistené	13	1,55
Spolu:	840	100,00

Zdroj: SODB 2021, www.scitanie.sk

1.3 Hospodárstvo

Najvýznamnejší poskytovatelia služieb v obci :

- Píla Vasíľov, oprava elektrospotrebičov – Ján Kotúľ, Ján Tomčík, agroturistika – Peter Jurky, RS – Roman Siváň, AIRMOS, STAMOS, pohostinstvo SLZA, predajňa potravín – Jednota Námestovo, Stolárstvo František Škombár a Róbert Škombár.

Najvýznamnejšia poľnohospodárska výroba v obci :

- Poľnohospodárske družstvo Vasíľov – zamerané na výrobu kravského mlieka

Firmy so sídlom v obci:

- ADM Technics, s. r. o. - Ostatné stavebné kompletizačné a dokončovacie práce
- ADRINK-SLOVAKIA, s. r. o. - Maloobchod s použitým tovarom v predajniach
- AIRMOS, s.r.o. - Ostatné špecializované stavebné práce i. n.
- BAMAS Plus, s.r.o. - Výstavba obytných a neobytných budov i. n.
- blška s.r.o. - Ostatné špecializované stavebné práce i. n.
- boutique B s.r.o. - Ostatný maloobchod v nešpecializovaných predajniach

- COVEX servis, s.r.o. - Inštalácia priemyselných strojov a prístrojov
- FARM SERVIS s. r. o. - Oprava a údržba motorových vozidiel
- FEJA montáže SK, s.r.o. - Výroba ostatných kovových výrobkov i. n.
- KAMAG, s.r.o. – Obrábanie
- KRŠÁK LUKÁŠ s. r. o. - Služ.súvis.s ťažb.dreva
- Kršák s.r.o. - Ťažba dreva
- LUSK AUTOSERVIS s.r.o. - Oprava a údržba motorových vozidiel
- LUSK GUNS s.r.o. - Oprava a údržba motorových vozidiel
- LUSK TRANS s.r.o. - Oprava a údržba motorových vozidiel
- M. Spagla Anlagenbau s. r. o. - Ostatné stavebné kompletizačné a dokončovacie práce
- MSS Steel s.r.o. - Opracovanie a povrchová úprava kovov
- Poľnohospodárske družstvo Vasíľov - Chov dojníc
- PROFI Company s.r.o. - Ostatný maloobchod mimo predajní, stánkov a trhov
- ROSI-Rescue, s. r. o. - Nákladná cestná doprava
- SOLEMA s.r.o. - Výstavba obytných a neobytných budov i. n.
- StaLuk s.r.o. - Služby pohostinstiev
- STAMOS spol. s r.o. - Ostatná stavebná inštalácia
- Taxi Námestovo s.r.o. - Ostatná osobná pozemná doprava i. n.
- Techwelding JB s.r.o. - Výroba ostatných kovových výrobkov i. n.
- Tube Welding International, s.r.o. - Výroba ostatných kovových výrobkov i. n.
- WX-mont s.r.o. - Výroba ostatných kovových výrobkov i. n.

Tabuľka 9 - Fyzické osoby a živnostníci

Vasíľov	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Fyzické osoby - podnikatelia	105	96	102	110	103	99	97	83	88	80	78
Živnostníci	103	93	100	107	101	95	93	81	86	77	75

Zdroj: Štatistický úrad SR

Tabuľka 10 - Právnické osoby

Vasíľov	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
PO - ziskové	9	9	9	13	14	19	26	25	27	26	28
PO - neziskové	8	8	8	9	3	3	5	7	6	7	4
PO - spolu	17	17	17	22	17	22	31	32	33	33	32

Zdroj: Štatistický úrad SR

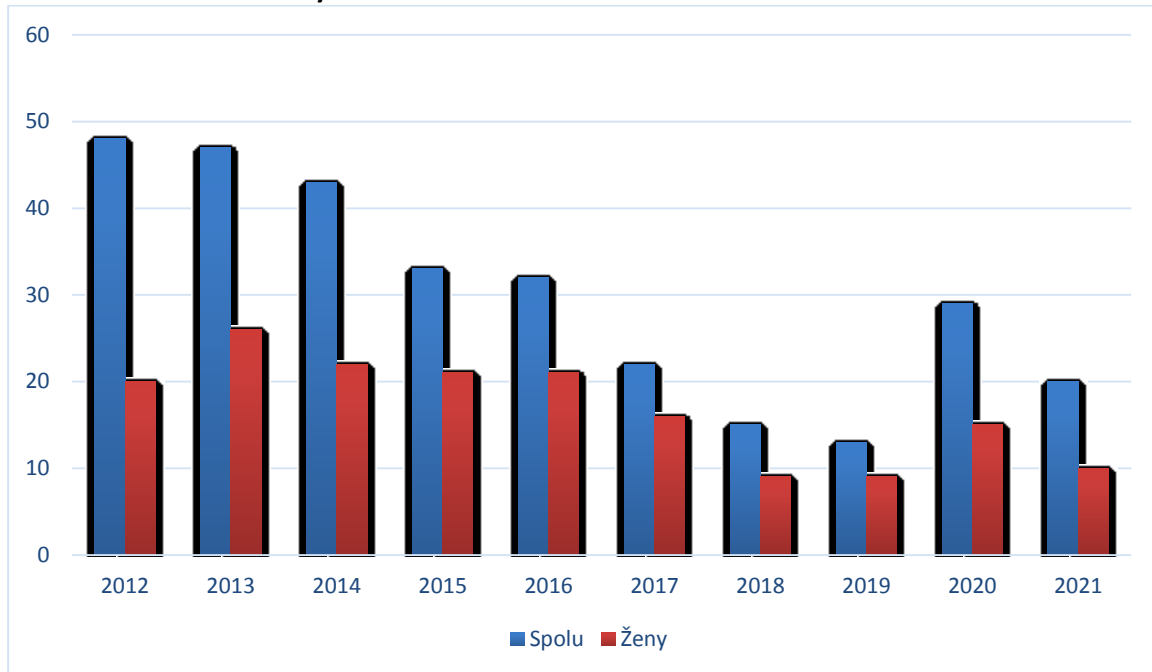
Trh práce

Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie v obci Vasíľov od roku 2012 do roku 2019 neustále klesal. V sledovanom období bol najvyšší počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie v roku 2012 (spolu 48 uchádzačov). V roku 2021 bolo v obci Vasíľov celkovo 20 evidovaných uchádzačov o zamestnanie, z toho 10 žien a 10 mužov.

Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie

Graf č. 3 - Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie

Zdroj: Štatistický úrad SR

Tabuľka 11 - Počet obyvateľov podľa odvetvia ekonomickej činnosti v obci Vasíľov k 1. 1. 2021

Počet obyvateľov podľa odvetvia ekonomickej činnosti v obci Vasíľov k 1. 1. 2021		
Vasíľov	abs.	%
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	12	2,99
Ťažba a dobývanie	0	0
Priemyselná výroba	114	28,43
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	0	0
Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	1	0,25
Stavebníctvo	44	10,97
Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov	33	8,23
Doprava a skladovanie	21	5,24
Ubytovacie a stravovacie služby	12	2,99
Informácie a komunikácia	2	0,5
Finančné a poisťovacie činnosti	2	0,5
Činnosti v oblasti nehnuteľností	2	0,5
Odborné, vedecké a technické činnosti	12	2,99
Administratívne a podporné služby	10	2,49
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	17	4,24

Počet obyvateľov podľa odvetvia ekonomickej činnosti v obci Vasíľov k 1. 1. 2021		
Vasíľov	abs.	%
Vzdelávanie	20	4,99
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	17	4,24
Umenie, zábava a rekreácia	1	0,25
Ostatné činnosti	6	1,5
Činnosti domácností ako zamestnávateľov; nediferencované činnosti v domácnostiach produkujúce tovary a služby na vlastné použitie	0	0
Činnosti extrateritoriálnych organizácií a združení	0	0
Nezistené	75	18,7
Spolu:	401	100,00

Zdroj: SODB 2021, www.scitanie.sk

1.4 Občianska vybavenosť a sociálna infraštruktúra

Obec Vasíľov je sídlom miestneho významu. Zariadenia občianskej vybavenosti sú zastúpené len základnými zariadeniami bez vyššej občianskej vybavenosti, ktorá je dostupná v Námestove (12 km). Občianska vybavenosť obce Vasíľov uspokojivo pokrýva len základné potreby súčasných obyvateľov. Kapacitne nepostačuje v športe, obchode a službách. Vybavenosť, dôležitá pre rozvoj cestovného ruchu je nepostačujúca.

Inštitúcie

Výchova a vzdelávanie

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci poskytuje:

- Základná škola Vasíľov
- Materská škola Vasíľov

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj vzdelávania sa bude orientovať na základné školstvo

V obci Vasíľov sa nachádzajú **dve požiarne zbrojnice**. Stará požiarňa zbrojnica sa nachádza v strede obce a druhá požiarňa zbrojnica sa nachádza v priestoroch PD Vasíľov, ktoré boli zrekonštruované na novú požiarňu zbrojnicu z dotácie MV SR. Starú požiarňu zbrojnicu po oprave využívajú hasiči ako sklad a pre obec je vhodná aj ako garáž pre traktor, ktorý v zime zabezpečuje údržbu ciest. Zrekonštruovaná požiarňa zbrojnica pri PD Vasíľov slúži na uskladnenie technických zariadení, hasičskej techniky a vecných prostriedkov na ochranu pred požiarmi.

DHZ Vasíľov - Vznik Dobrovoľného hasičského spolku sa datuje do roku 1921. V rámci DHZ aktívne fungujú družstvá dievčat a chlapcov Plameniakov a družstvá žien a mužov dospelých. Okrem materiálne -technického vybavenia disponuje DHZ aj vozidlami Tatra 815, Avia a protipovodňovým vozíkom.

V obci svoju činnosť aktívne vykonáva aj **Miestny spolok Slovenského Červeného kríža, Poľovnícke združenie Babín (Vasíľov, Vaňovka), Bývalí urbarialisti obce Vasíľov, pozemkové spoločenstvo, POZEMKOVÉ SPOLOČENSTVO VASIĽOV, Pasienkové spoločenstvo vo Vasíľove a Jednota dôchodcov.**

Zdravotníctvo

V obci sa nenachádza žiadne zdravotné stredisko. Lekáreň, samostatná ambulancia praktického lekára pre dospelých, samostatná ambulancia pre deti a dorast a samostatná ambulancia stomatóloga je pre obyvateľov obce Vasíľov k dispozícii v spádovej obci Lokca, prípadne v meste Námestovo.

Sociálne zabezpečenie

V oblasti zariadení vybavenosti sociálnej starostlivosti je v obci v prevádzke jedno špecializované zariadenie zamerané na zamestnávanie marginalizovaných skupín, ide o chránené dielne. V obci je aktívny klub mladých a klub dôchodcov. Okrem toho obec organizuje aktívne práce a poskytuje opatrovateľskú službu pre starých a nevládných obyvateľov.

1.5 Technická infraštruktúra

Zásobovanie vodou

Na území obce je vybudovaná verejná vodovodná sieť. V obci je vybudovaný vodojem, ktorý v súčasnosti kapacitne nevyhovuje. Vodojem slúži pre obec Vasíľov, ako aj pre obec Babín. Objekty a zástavba rodinnými domami nachádzajúce sa na území obce sú zásobované vodou aj z vlastných vodných zdrojov - studní, avšak len zriedkavo. Kvalita vody nie je sledovaná a v mnohých prípadoch môže byť aj nevyhovujúca, hlavne v nižšie položených miestach obce. v záujmovom území v súčasnosti sú vybudované vodohospodárske technicko - infraštruktúrne siete. Zásobovanie obce ako súčasť skupinového vodovodu je zabezpečené cez potrubie, ktoré je napojené na zásobovacie potrubie. Trasa potrubia je vedená pozdĺž štátnej cesty a v intraviláne obce Vasíľov pozdĺž miestnych komunikácií.

Tabuľka 12 - Počet domov podľa typu vodovodnej prípojky v obci Vasíľov k 1. 1. 2021

Počet domov podľa typu vodovodnej prípojky v obci Vasíľov k 1. 1. 2021		
Štruktúra domov podľa typu vodovodnej prípojky		
Vasíľov	abs.	%
v dome - z verejnej siete	212	97,7
v dome - vlastná	1	0,46
mimo domu - z verejnej siete	2	0,92
mimo domu - vlastná	0	0
bez prípojky	1	0,46
nezistený	1	0,46
Spolu:	217	100,00

Zdroj: SODB 2021, www.scitanie.sk

Kanalizácia a ČOV

V obci Vasíľov bola vybudovaná kanalizácia v rámci stavby "Zásobovanie vodou a kanalizácia oravského regiónu, etapa 1".

V súčasnosti je v obci vybudovaná funkčná splašková kanalizačná sieť. Objekty občianskeho vybavenia a realizované rodinné domy majú aj vlastné žumpy. V obci nie je budovaná ČOV. Z obce sa prečerpáva odpadová voda do ČOV v Námestove.

Obec Vasíľov je členitá obec, ktorá má vybudované provízorne ochranné technické zariadenie pre odvádzanie dažďových povrchových vôd a to otvorené rigoly pozdĺž miestnych komunikácií a štátnej cesty. Dažďové vody stekajúce z vyššie položených terénov širšieho okolia obce, i v samotnej obci sú zachytávané systémom týchto odvodňovacích priekop.

Tabuľka 13 - Počet domov podľa typu kanalizačného systému v obci Vasíľov k 1. 1. 2021

Počet domov podľa typu kanalizačného systému v obci Vasíľov k 1. 1. 2021		
Štruktúra domov podľa typu kanalizačného systému		
Vasíľov	abs.	%
septik, žumpa	43	19,82
prípojka na kanalizačnú sieť	170	78,34
domáca čistička odpadových vôd	0	0
bez kanalizácie	3	1,38
nezistený	1	0,46
Spolu:	217	100,00

Zdroj: SODB 2021, www.scitanie.sk

Ochrana pred povodňami

V rámci eliminovania možných lokálnych záplav resp. podmáčania pôdy na toku Hruštínka je potrebné pravidelne čistiť resp. stabilizovať koryto, tak aby pri zvýšených zrážkach nedochádzalo k zaplavovaniu pozemkov v ich tesnej blízkosti, teda v spodnej časti katastra obce.

Elektrická energia

Obec Vasíľov je zásobovaná elektrickou energiou zo samostatných transformačných staníc. Stanice slúžia pre zásobovanie maloodberateľov pomocou distribučnej elektrickej siete NN, časť výkonu využívajú podnikateľské subjekty - hospodársky dvor. Trafostanice sú pripojené pomocou 22 kV prípojkového vedenia VN AIFe na jestvujúcu VN linku AIFe. Vzdušné vedenie 22 kV, prechádzajúce do obce zo severu od mesta Námestovo, sa postupne do spodnej časti dostáva do zastavaného územia obce.

NN vzdušné vedenie je v dobrom stave. Vedenie je realizované na betónových podperných bodoch nepoškodených. Hlavné vetvy vzdušného vedenia sú vedené pozdĺž hlavnej cesty, miestami v súbehu s telefónnym vedením a vedením dedinského rozhlasu. Rozvádzače NN umiestnené na stožiarových trafostaniciach vyhovujú požiadavkám pre zásobovanie elektrickou energiou. Podzemné káblové vedenie je v obci realizované v malej miere. Len niektoré prípojky k rodinným domom sú vedené káblovým vedením v zemi. Pri výstavbe stavebných objektov a inžinierskych sietí treba toto vedenie rešpektovať. V obci sú objekty s veľkými nárokmi na elektrickú energiu, ktoré spolu s hospodárskym dvorom PD v severnej časti obce sú zásobované zo samostatných trafostaníc.

Verejné osvetlenie

Osvetlenie ciest, komunikácií a verejných priestranstiev je vybudované úspornými svietidlami, ktoré sú pomocou výložníkov uchytené na podperných bodoch vzdušnej sekundárnej siete NN. Rozvod medzi svietidlami je vodičom AIFe, ktorý slúži ako fáza VO vzdušnej sekundárnej siete NN. Ovládanie VO je centrálné prostredníctvom impulzných káblov pri transformátorových staniciach. Rekonštrukcia osvetlenia sa uskutočnila v roku 2009.

Zásobovanie teplom

Tepelná energia je používaná predovšetkým na vykurovanie objektov a prípravu teplej úžitkovej vody. Spotreba tepelnej energie je svojim charakterom sezónna. Počas trvania letného obdobia je jej denný odber relatívne rovnomerný s malými výkyvmi. Pre pokrytie spotreby energie sú k dispozícii nasledovné zdroje: pevné palivo, kvapalné palivá, napr. ľahký vykurovací olej alebo skvapalnený propán, ktoré je možné dovážať pomocou zásobovacích automobilov na miesto spotreby v letnom období, čierne uhlie, elektrická energia z jestvujúcej elektrickej siete a nakoniec slnečná energia a iné obnoviteľné druhy energie.

Zásobovanie plynom

Obec nie je napojená na zdroj zemného plynu. Pozdĺž celej kotliny nie sú budované rozvody plynu.

Tabuľka 14 - Počet domov podľa plynovej prípojky v obci Vasíľov k 1. 1. 2021

Počet domov podľa plynovej prípojky v obci Vasíľov k 1. 1. 2021		
Štruktúra domov podľa plynovej prípojky		
Vasíľov	abs.	%
áno	1	0,46
nie	215	99,08
nezistené	1	0,46

Spolu:	217	100,00
---------------	------------	---------------

Zdroj: SODB 2021, www.scitanie.sk

Obecný rozhlas

Rozhlasová ústredňa je umiestnená v budove obecného úradu. Od budovy obecného úradu je rozvod vedený na kovových stĺpoch, na ktorých sú upevnené reproduktory. Vedenie miestneho rozhlasu je vedené pozdĺž miestnych komunikácií, väčšinou súbežne s telefónnym vedením a vedením NN. Pôvodné rozvody sa ponechajú a pre nové zastavané časti sa vybuduje nové vedenie miestneho rozhlasu. Vedenie sa uloží v zemi a pre umiestnenie reproduktorov sa využijú osvetľovacie stožiare.

Doprava

Doprava predstavuje jeden z kľúčových faktorov rozvoja obce Vasilov. Najvýraznejším trendom nielen v tunajšej doprave za uplynulé roky je výrazný rast individuálnej automobilovej dopravy na úkor verejnej osobnej dopravy. V obci sa prejavuje hlavne v ranných a popoludňajších hodinách.

Cestná doprava

Z dopravného hľadiska má pre obec najväčší význam cesta II. triedy, ktorá prechádza obcou a prakticky zabezpečuje spojenie obce prostredníctvom cesty II/521 s okolím a najbližšími pracovnými centrami (Námestovo, Dolný Kubín). Táto cesta je zaradená ako zberná komunikácia. Komunikácie, ktoré sa nachádzajú v intraviláne sú vedené ako obslužné a prístupové.

V prieťahu cez obec (východnú časť) je vybudovaná cesta II/521 triedy v šírke vozovky cca. 8,0 m. Kryt vozovky je živičný v pomerne dobrom stave. Pozdĺž komunikácie nie je vybudovaný ani jednostranný chodník, čo znižuje bezpečnosť chodcov. Na hlavnej ceste je alokovaná jedna obojstranná zastávka medzimestskej dopravy.

Na hlavnú komunikačnú kostru, ktorú tvorí vyššie uvedená cesta II. triedy 521, sú napojené 2 miestne komunikácie. Prevažne majú tieto komunikácie živičný kryt. V dôsledku smerové vedenie a šírkové usporiadanie týchto komunikácií nie vždy zodpovedá platným STN, čo je do istej miery ovplyvnené aj existujúcou zástavbou. V dôsledku výstavby kanalizačnej siete je povrch značne zdevastovaný. Odvodnenie týchto ciest je riešené do príľahlej zelene alebo priekop. Celková dĺžka komunikácií je cca. 3 km. Nevyhnutná je dostavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v časti Sihla, Lán, Záhumnie a Kút. Obec plánuje výstavbu miestnej komunikácie v novej IBV.

Statická doprava

Plochy tohto typu sú vybudované obmedzene pri obecnom úrade s domom kultúry, kde sú k dispozícii parkovacie plochy pre cca. 3 - 5 automobilov. Parkovacie plochy sa nachádzajú aj pri športovej infraštruktúre.

V intraviláne riešenej obce sa nachádza 1 obojstranná autobusová zastávka, ktorú je nutné dobudovať a rekonštruovať.

Okrem spomenutých parkovísk, prevádzkovej plochy a autobusových zastávok sa v riešenej obci iné dopravné zariadenia nenachádzajú.

Chodníky pre peších a bezpečnosť

V intraviláne riešenej obce sú len z časti vybudované chodníky. Celková dĺžka chodníkov predstavuje cca. 0,5 km. Treba uvažovať s dobudovaním nekolíznych peších komunikácií v zastavanom území obce, v priestore, kde to umožňuje šírkové usporiadanie. Tieto by mali byť riešené osobitnou projektovou dokumentáciou. Nový jednostranný chodník je potrebné budovať v časti Sihla. Rekonštrukcia chodníka v celkovej dĺžke 300 m sa plánuje v oblasti vstupu do obce.

Železničná doprava

Cez obec Vasíľov neprechádza železničná trať. Najbližšia zastávka vlakov osobnej dopavy je vzdialená cca 13 km v obci Oravský Podzámok.

Dôležitým železničným uzlom pre Oravu sú Kraľovany, kadiaľ prechádza hlavný železničný ťah - trať č. 180 Košice-Žilina-Bratislava, resp. Košice-Žilina-Ostrava-Praha. Kraľovany sú prestupnou stanicou pri pokračovaní cesty po železnici na Oravu, ktorú so spomínaným železničným ťahom spája jednokoľajová železnica Kraľovany-Trstená, trať č. 181 v dĺžke 56 km.

Cyklistická doprava

Cyklotrasy

V riešenej obci takéto trasy momentálne nie sú, ale v návrhovom období sa s ich výstavbou uvažuje po hlavnej obecnej komunikácii, ako aj s možnosťou využitia poľných ciest v napojení na regionálnu cyklotrasu s možnosťou ďalšieho napojenia na nadregionálne cyklotrasy, resp. na turistické centrá. Uvažuje sa o prepojení obcí Hruštín, Zákamenné, Vasíľov, Lokca až po Námestovo.

1.6 Kultúra, šport, cestovný ruch

Kultúra v obci je samozrejmom a nevyhnutnou podmienkou ponuky kultúrno-spoločenského vyžitia sa vlastných obyvateľov, ale aj prejavom cielenej kultúrnej ponuky širšej návštevníckej verejnosti danej obce. Je prejavom a symptómom spoločenskej úrovne a kultúrnej vyspelosti daného sídla a regiónu.

Spoločenský a kultúrny život v obci zabezpečuje zrekonštruovaný kultúrny dom. Obyvatelia obce Vasíľov majú k dispozícii zrekonštruovaný kultúrny dom alokovaný v jednej budove s obecným úradom.

Okrem kultúrneho domu sa nachádza v obci aj 1 kostol.

V obci je zriadený spevokol z radov dôchodcov.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že kultúrny a spoločenský život sa bude orientovať na kultúrno – spoločenské akcie.

Obecná knižnica v obci je zriadená obecná knižnica. Obecná knižnica sa dočkala nových vynovených priestorov v kultúrnom dome. Obec zároveň zaktualizovala knižničný fond, pripravila knižný a výpožičný poriadok spolu s online katalógom kníh.

Obecné noviny – Obec od roku 2016 vydávala obecný občasník pre občanov obce Vasíľov s názvom Vasíľovské noviny. V súčasnosti obec už obecné noviny nevydáva.

Monografia obce Vasíľov – spracovaná monografia o obci je z roku 2004.

Pamiatky – Kaplnka Sedembolestnej Panny Márie na hone Stodolisko postavená v roku 1918, kamenný zreštaurovaný kríž v cintoríne z roku 1853.

V obci nie sú evidované nehnuteľné národné kultúrne pamiatky.

Telovýchova a šport

V súčasnosti je v obci riešená športová infraštruktúra v obmedzenej forme. V obci sa nachádza futbalové ihrisko. V obci je činný futbalový klub a DHZ, ktorý sa tiež zúčastňuje športových podujatí. Okrem futbalového ihriska sa v obci nachádza multifunkčné ihrisko a tenisové kurty. Na futbalovom ihrisku sa buduje závlahový systém, šatne s hygienickými zariadeniami.

Do budúcnosti sa ráta s dobudovaním multifunkčného ihriska aj so zimným využitím. Okrem uvedeného obec plánuje výstavbu detského ihriska, malého lyžiarskeho vleku a cykloturistickej trasy s prepojením na ostatné obce regiónu.

Významné kultúrne a športové podujatia v obci

Medzi významné kultúrne a športové podujatia patria:

- Privítanie detí do života
- Deň detí
- Športový deň obce
- Posedenie dôchodcov
- Mikuláš
- Vianočné trhy
- Lyžiarsky prechod

Cestovný ruch

Geografická poloha obce v regióne, konfigurácia terénu a ostatné prírodné danosti zaraďujú obec medzi rekreačne pomerne atraktívne oblasti. Prírodné podmienky a kvalitné životné prostredie sú ale predpokladom pre rozvoj cestovného ruchu, hlavne v oblasti agroturistiky. Zavedenie systematického a koordinovaného prístupu s okolitým územím k riešeniu tejto problematiky môžu priaznivo podporiť rozvoj rekreačnej funkcie. Rozvoj cestovného ruchu treba naviazať na už existujúce strediská cestovného ruchu, turistické trasy, kultúrno - historické hodnoty Oravy.

Obec Vasíľov má dobrý potenciál pre rozvoj cestovného ruchu a športové vyžitie pre obyvateľov a návštevníkov obce pri letných aj zimných športoch. Obec je relatívne blízko (11 km) od vodnej nádrže Oravská priehrada. V mikroregióne Biela Orava je vybudovaný agroturistický náučný chodník, ktorý spája obce Vasíľov, Krušetnica a Lomná. Chodník ponúka návštevníkom možnosť poznať jedinečné prírodné scenérie, bohatú flóru a faunu. Koordinátorom rozvoja náučného chodníka je Klub mladých podnikateľov v agroturistike. Obec Vasíľov je známa rozvíjajúcou sa agroturistikou vďaka iniciatíve súkromného sektora, agroturistický gazdovský dvor je východiskovým bodom náučného chodníka. Obec chce obnoviť aj tradíciu konských dostihov a výstav koní. Agroturistiku podporuje aj salaš, kde sa vyrábajú chutné a známe výrobky ako oštiepky, korbáče, žinčica a pod. Zimné športy, hlavne bežecké majú tiež dobrý predpoklad pre svoj rozvoj, v súčasnosti je lyžiarsky vleč v blízkej obci Hruštín.

1.7 Príroda a životné prostredie

Charakteristika prírodného prostredia

Geologické, geomorfologické pomery

Geologicky je takmer celá subprovincia budovaná horninami vonkajšieho karpatského flyša magurskej skupiny, do ktorej patria jednotky račianska (na severe), bystrická a bielokarpatsko - oravská (na juhu). Jednotky majú charakter príkrovov so SZ vergenciou. V račianskej jednotke sú vyčlenené (odspodu) soláňske vrstvy (prevažne pieskovce), nad nimi belovežské vrstvy (prevažne ílovcy) a nadložie tvoria zlínske vrstvy (prevažne ílovcové). Bystrická jednotka má rovnaký stratigrafický sled, s výnimkou najvrchnejšieho člena - bystrických vrstiev zlínskych, ktoré obsahujú viac ílovcov ako račianske vrstvy. Jednotka bielokarpatsko - oravská patrí tektonicky k bradlovému pásmu, ktorého je súčasťou a ktoré charakterizujú bloky odolnejších, mezozoických karbonátových hornín (bradlá). Jej paleogén je typicky flyšový, so striedaním pieskovcových a ílovcových vrstiev.

Bradlové pásmo je v území kraja zastúpené úsekmi: púchovským (od Žiliny na západ) s dominantným zastúpením mezozoických vrstiev, varínskym (medzi Žilinou a Párnice s podobnou charakteristikou) a oravským, naväzujúcim na predošlý úsek a siahajúcim až ku štátnej hranici s Poľskou republikou. Okrem mezozoika sa na jeho stavbe podstatne podieľajú aj kenozoické horniny a charakteristickou črtou je jeho malá šírka (do 6 km). Oravská kotlina je jediný fenomén v tejto subprovincii budovaný neogénnymi sedimentmi. Pod tieto sedimenty sa bradlové pásmo smerom na východ pri Trstenej ponára.

Reliéf dnešnej flyšovej Oravy je pomerne monotónny. Prevládajú v ňom oblé tvary, pričom hranatejšie formy a skalné útvary sú veľmi zriedkavé. Aj kompozícia základných povrchových jednotiek je jednoduchá. Flyšová Orava je rozdelená do niekoľkých rovnobežne prebiehajúcich horských pásiem, ktoré sa pravidelne striedajú s dlhými pozdĺžnymi zníženiami. Najvyššie je najsevernejšie pásmo husto zalesnených Oravských Beskýd s dvojicou nápadne vytrčajúcich masívnych vrchov. Babia hora (1 725 m) a Pilsko (1 557 m) sa považujú za dve vysoko vyzdvihnuté tektonické kryhy budované najmä pieskovicami. Obom beskydským obrom dáva dobre vyniknúť susedstvo s Podbeskydskou brázdou, s

dnom ležiacim až o 900 m nižšie. Táto výrazná pozdĺžna zníženie sa viaže na pás mäkkších hornín s prevahou ílovcov. Podbeskydská vrchovina je druhý pás vyvýšenín, ktorý sa však ani výškou, ani mohutnosťou nemôže rovnať Oravským Beskydám. Súvislý chrbát prerušujú prielomové doliny, ktoré sledujú priebeh priečných zlomov. Ďalej na juh sa nachádza široká zníženie, ktorou preteká riečka Hruštínka a dolný úsek Bielej Oravy. Považuje sa za veľmi starú dolinu, ktorá je pravdepodobne pozostatkom reliéfu zo začiatku neogénu. Na severovýchode sa zníženie otvára do širokej a plochej Oravskej kotliny. Oravská Magura prechádza stredom Oravy ako veľká horská priečka obtekaná riekou Orava. Podľa tohto pohoria pomenovali magurský príkrov s typickými kemitými magurskými pieskovecami. Ústredný chrbát pohoria pôsobí impozantne najmä od juhu, kde sa do Oravskej vrchoviny vrezala dolina dolného úseku rieky Orava. Cestu do Váhu si našla v tektonicky oslabenom bradlovom pásme. Malebnú dolinu spestruje krajinársky veľmi príťažlivý pás vápencových brál. Bradlové pásmo je dôležitým predelom medzi dvoma odlišnými typmi oravskej flyšovej krajiny. Na severovýchod od brál je flyš komplikovane zvrásnený a popresúvaný. Protiľahlú stranu budujú menej zvrásnené horniny. Východne od doliny Oravy vystupuje dlhý chrbát Skorušinských vrchov. Je typickým predstaviteľom tzv. inverzného pohoria. Geomorfologický vývoj tu obrátil naruby pôvodnú kompozíciu reliéfu. Zalesnená Skorušina sa z pozície v centre synklinálnej depresie (vhlbená časť vrásy) dostala zásluhou vyššej odolnosti pieskovecov do pozície pásmového pohoria. Susedná Zuberecká brázda je na tom presne naopak. Dnes je okrajovo u flyšovou jednotkou susediacou so Západnými Tatrami a s Chočskými vrchmi, ktorá sleduje pruh mäkkých ílovcov. Je pozdĺžnou zníženie, avšak kedysi bola vo vyvýšenej polohe na krídle synklinály.

Reliéf oblasti modeluje niekoľko pohorí: z východu zasahuje do katastra obce pohorie Oravská vrchovina, z východnej strany pohorie Oravská Magura. Severná časť obce leží v Oravskej kotline, cez ktorú preteká rieka Biela Orava a potok Hruštínka. V zmysle geomorfologického členenia (Mazúr - Lukniš 1986) vystupujú v území kraja dve geomorfologické subprovincie: Subprovincia vonkajších Západných Karpát (zaberá celú severnú časť kraja). Zo SZ zasahuje do územia malou časťou oblast Západných Beskyd, s celkami: Moravsko - sliezske Beskydy, Jablunkovské medzihorie a Turzovská vrchovina. Na východ od rieky Kysuca až takmer po Oravskú priehradu je vyčlenená oblasť Stredných Beskyd. V nej vystupujú celky Kysucké Beskydy na severe a Kysucká vrchovina na juhu). Východnejšia oravská časť je rozdelená na niekoľko celkov (zo severu na juh) : Oravské Beskydy, Podbeskydská Brázda, Podbeskydská vrchovina, Oravská Magura a Oravská vrchovina. Najvýchodnejšou časťou subprovincie je Podhôrno - magurská oblasť, pokračujúca ďalej na východ do Poľskej republiky. V nej sú vyčlenené celky: Oravská kotlina, (s Oravskou priehradou na severe), Skorušinské vrchy a Podtatranská brázda (na juhu).

Hydrologické, klimatické a pôdne pomery

Hydrologicky patrí kataster obce Vasilov do povodia rieky Biela Orava. Priamo katastrom obce preteká od obce Hruštín potok Hruštínka. V severnej časti územia v katastri obce Lokca sa vlieva do rieky Biela Orava. Koryto toku je stabilné, brehy sú miestami zarastené vegetáciou. Stredný úsek bol miestami upravený, koryto je prevažne stabilizované, v spodnej časti miestami zaplavuje poľnohospodársku pôdu.

Hruštínka je potok na hornej Orave, preteká územím okresov Dolný Kubín a Námestovo. Je to významný pravostranný prítok Bielej Oravy s dĺžkou 20,5 km a zaberá povodie 81,2 km². Na strednom a dolnom toku výrazne meandruje. Je tokom IV. rádu. Pramení v Oravskej Magure, na severných svahoch Minčola (1 393,9 m n. m.) a Kubínskej hole (1 346,4 m n. m.) v nadmorskej výške približne 1 260 m n. m.

Prítoky

- pravostranné: Klimovka, Čierny potok, Priekopa, tri prítoky z oblasti Pod Struhárňou, prítok spod sedla Príslop, Bučníkový potok, Skalnatý potok, prítok (647,3 m n. m.) zo západného svahu Šubovky (1 127,5 m n. m.), Lipový potok, Šubovka, Lokciansky potok,
- ľavostranné: prítok z južného svahu Bzinskej hole (1 194,5 m n. m.), Feračová, prítok z juhovýchodného svahu Magurky (1 128,2 m n. m.), prítok zo severného svahu Hlbokej (904,7 m n. m.), Predalka a Dielnický potok.

Hruštínka ústi do Bielej Oravy pri obci Lokca v nadmorskej výške cca 618 m n. m.

Zemepisná poloha a nadmorská výška spôsobujú, že opisované územie leží z väčšej časti v chladnej oblasti. Iba dolina rieky Orava má o niečo teplejšie podnebie a patrí do mierne teplej oblasti. Najchladnejším mesiacom roka, ako všade na Slovensku, je v dlhodobom priemere január a jeho priemerné teploty kolíšu od -4°C do -7°C. Hoci výškové rozpätie je veľké, v teplotách vzduchu zimných mesiacov nie sú zvlášť veľké rozdiely - napr. výškový rozdiel medzi dnom Oravskej kotliny a Babou horou je okolo 1000 m a rozdiel ich teplôt v januári je iba 2-3°C. Tento jav je charakteristický pre celé Slovensko a súvisí práve s veľkou členitosťou reliéfu, ktorá umožňuje v zime vznik teplotných zvrátov - inverzií. Ťažší studený vzduch vyplní často i niekoľko dní kotliny a doliny a podmieňuje vznik hmlistého mrazivého počasia, zatiaľ čo vo vyšších polohách môže byť jasné a teplejšie počasia.

Väčšiu závislosť teploty od nadmorskej výšky možno pozorovať v najteplejšom mesiaci roka - júl. V Oravskej Polhore a v Oravskej Lesnej sa priemerná júlová teplota pohybuje okolo 15 °C, na vodnej nádrži Orava je o niečo vyššia - 16,4 °C a na Babej hore okolo 10°C. Priemerná ročná teplota vzduchu v závislosti od výšky klesá. O celkovo chladnom podnebí opisovaného územia svedčí aj vysoký výskyt tzv. mrazových dní (s minimálnou dennou teplotou pod 0°C) v roku, ktorých v nižších polohách býva priemerne 120-140 a v pohoriach 160-180, a nízky počet tzv. letných dní (s maximálnou dennou teplotou 25 °C a viac) - 20 - 30 v Oravskej kotline a doline Oravy, 0 vo vrcholových častiach Beskýd.

Opisované územie sa vyznačuje nielen celkovo studeným, ale aj značne vlhkým podnebím. Najsuchšia je Oravská kotlina, kde napríklad v Trstenej namerali ročný úhrn zrážok okolo 800 mm. Podobné hodnoty priemerného ročného úhrnu zrážok, vykazuje aj časť doliny Oravy. Výrazným vlhkým kútom je západná časť Oravskej Magury s úhrnom zrážok 1 000 až 1200 i viac mm. Hlavný hrebeň Oravských Beskýd, ako aj Skorušinské vrchy sú tiež známe bohatými zrážkami, ktorých ročný úhrn presahuje 1 200-1 400 mm. Najviac zrážok pripadá na júl (150 - 200 mm), menej na zimné mesiace. Všeobecne sa dá konštatovať, že s narastajúcou nadmorskou výškou sa počet zrážok zvyšuje. Výnimku tu tvorí centrálna časť Oravskej kotliny, pretože leží v tieni vysokých pohorí.

Vcelku vlhké daždivé počasia a veľká oblačnosť sú nepriaznivým faktorom pre pestovanie letnej turistiky. Lepšie podmienky poskytuje oblasť milovníkom zimnej turistiky a lyžovania. Okrem vhodných terénov sa oblasť vyznačuje aj dostatočne mocnou a dlhotrvajúcou snehovou pokrývkou. Trvá od začiatku novembra do začiatku apríla v nižších polohách (kde dosahuje hrúbku okolo 60 cm) a od začiatku októbra do druhej polovice mája v najvyšších polohách (kde dosahuje hrúbku až 180 cm).

Dominantným pôdnym typom sú kambizeme s lokálnym výskytom kambizemí andozemných až andozemí.

Rastlinstvo a živočíšstvo

Vplyv klímy sa prejavil v jednotlivých geologických dobách - jej zmena /oteplenie, ochladenie/ viedla k veľkej migrácii živočíchov. Vytvorenie vodnej nádrže Orava spôsobilo zmenu pôvodných lúčnych spoločenstiev. Súčasne sa zaznamenal výskyt niektorých nových druhov rýb a vtákov. Zaznamenalo sa aj prvé zahniezdenie orliaka morského pri vodnej nádrži Orava. Živočíšstvo Oravy patrí do eurosibírskej podoblasti. Rôzne tvary reliéfu a značné rozpätie nadmorskej výšky spôsobili, že na území Oravy sa

vyskytujú rôzne skupiny živočíchov. V podhorskom stupni sa vyskytujú druhy, ktoré tu hniezdia /škvránok poľný, jarabica poľná/, ale aj druhy, ktoré tu nachádzajú potravu /dravce- jastrab obyčajný, myšiak hôrny, sokol myšiar - pustovka/, Veľmi pestré a pomerne početné je druhové zloženie živočíchov v oblasti poľných remízok, v krovinatých zárastoch, pozdĺž tokov a v ich brehových porastoch, ako aj v močaristých rašelinových biotopoch. V podhorskom pásme sú lokalizované hlavne ľudské sídla, kde sa z vtákov vyskytuje hlavne lastovička obyčajná, belorítka obyčajná, vrabec obyčajný, sýkorka veľká, hrdlička záhradná a z cicavcov kuna skalná, tchor tmavý, ... Stupeň lesa je pomerne bohatý na živočíšne druhy. Typickými druhmi sú lesná, poľovná zver, sýkorky, ďatle, drozdy, pinky, hýľ obyčajný, stehlík čížavý, králik zlatohlavý, tetrov obyčajný, jariabok hôrny, hlucháň obyčajný, .. V kosodrevinovom stupni sa končí rozšírenie lesných druhov a začína sa rozšírenie horských a vysokohorských druhov. Patrí sem ľabtuška vrchovská, vrchárka červenková. Prenikajú sem však aj druhy z nižších polôh, ako kolibkárik čipčavý, trasochvost biely, žltouchvost domový, dáždovník obyčajný, ... Za potravou do vegetačného stupňa zachádza z cicavcov i medveď hnedý, líška obyčajná, hranostaj obyčajný, lasica obyčajná, ... Osobitosťou je vodná nádrž Orava poskytujúca vhodný biotop pre ryby, ale i pre vtáctvo. Medzi vtákmi sa nachádzajú i mnohé vzácne sťahovavé druhy. Významnú živočíšnu zložku predstavujú druhy bezstavovcov, najmä na močaristých a rašelinových biotopoch. Rašelinové a močaristé plochy sú vhodným biotopom aj pre viaceré vzácne a ojedinele sa vyskytujúce druhy plazov a obojživelníkov.

Najväčšiu časť plochy tu pôvodne pokrýval smrek, jedľa, borovica a buk. Intenzívnou hospodárskou činnosťou sa však lesné plochy narušili a premenili na smrekové monokultúry. Zvyšky pôvodných lesných porastov sa nachádzajú už len na malých plochách, na vyššie položených miestach alebo ako zákonom chránený porast. Na Orave možno vyčleniť tieto vegetačné stupne: stupeň pahorkatín, čiže kotlinový stupeň, podhorský stupeň, horský stupeň /až po hornú hranicu lesa/ a subalpínsky, čiže kosodrevinový stupeň, zaberajúci najvyššie oblasti Babej hory a čiastočne i Pilska. V lesnom spoločenstve má prevahu smrek, zväčša ako monokultúra. Jedľa biela, vytvárajúca zväčša porasty s bukom a smrekom, je o niečo hojnejšie zastúpená len v oblasti Oravskej Magury. Smrekovec opadavý, borovica resp. borovica sosna a borievka sibírska sa vyskytujú v oblasti Babej hory a Pilska. Na celom území je rozšírená borievka obyčajná. V nižších polohách majú prevahu listnaté lesy. Prevláda tu buk, jelša lepkavá, breza bradavičnatá a lieska obyčajná. Teplomilné druhy sa uplatňujú iba vo veľmi malom množstve a dolinou Oravy vystupujú nanajvyš po Oravský Podzámok. V pásme lesov podrastoch nachádzame typické lesné druhy: veternica lesná, kopytník európsky,,,. Vo vlhkých hájoch a krovinách kvitne hlavne kyslička obyčajná a durman obyčajný. Vo vyšších polohách sú v podraсте zastúpené rôzne druhy papradí a plavúňov, čučoriedka obyčajná, vres obyčajný, brusnica pravá, ". Z krovín v pásme lesa prevláda jarabina vtáčia a ostružina malina. V podmáčanom smrekovom lese v podraсте sú hojne zastúpené machy, nezábudka močiarna, " .. V pásme kosodreviny dominuje kosodrevina. Endemitom Babej hory je rožec alpínsky babohorský. Floristicky najzaujímavejšie sú rašeliniská hornej Oravy. Väčšina z nich vznikla v prameniskovej oblasti. Slatiny sú na hornej Orave pomerne zriedkavé. Väčšinou sa vyskytujú na menších plochách buď na okraji rašelinísk, alebo pod úpäťm odlesnených svahov pohorí.

Ochrana prírody a krajiny

Chránené územia prírody a krajiny

Chránená krajinná oblasť Horná Orava

Chránená krajinná oblasť Horná Orava sa nachádza v najsevernejšej časti Slovenska. Veľkú časť územia zaberajú flyšové pohoria tvorené flyšovými horninami, na území CHKO predovšetkým horninami tzv. magurského flyšu - pieskovce a ílovce, ktoré sa v ďalších geologických dobách intenzívne zvrásňovali spolu so staršími geologickými jednotkami.

Takmer polovicu územia chránenej krajinej oblasti zaberajú lesy. Značnú časť pokrývajú najmä lesy bukovo-jedľového vegetačného stupňa so silne zastúpenými smrekovými monokultúrami. Výnimku tvoria lesné komplexy Babej hory, Pilska a Paráča s pralesovitými porastami smreka s prímiesou jarabiny. Stupeň kosodreviny je vyvinutý na Babej hore a Pilsku. Vo vrcholových častiach Babej hory je zreteľne vyvinutý aj alpínsky stupeň reprezentovaný alpínskymi lúkami.

Ďalším výnimočným javom vo vegetácii CHKO je prítomnosť značnej pestrosti rašelinných fytocenóz s výskytom charakteristických vzácných a ohrozených druhov rastlín, ako andromédka sivolistá, rojovník močiarny, ostroplod biely, rosička okrúhlostá, plavúnc zaplavovaný, ostrica výbežkatá, vrba čučoriedková.

Na hodnotách prírody oblasti sa značnou mierou podieľa aj živočíšstvo. Z veľkých šeliem sa v nej vyskytujú medveď, vlk, vzácnejší je rys. Bežná je raticová zver - jelenia, srnčia i diviacia. Charakteristickými druhmi stupňa lesa sú tetrov, hlucháň, jariabok lesný. Z dravých vtákov tu hniezdi orol kriklavý, myšiak hôrny, početný je krkavec čierny. V ostatných desaťročiach svoj hniezdny areál v oblasti rozšíril bocian čierny. V posledných rokoch prenikol do územia los mokradoňový. Faunistickou osobitosťou územia chránenej krajinej oblasti je oravské priehradné jazero, poskytujúce vhodný biotop nielen pre ichtyofaunu, ale najmä pre avifaunu.

Rašelinné a močaristé plochy sú biotopom viacerých druhov plazov a obojživelníkov (mlok vrchovský, mlok karpatský i mlok veľký). V oblasti majú svoje stanovištia aj viaceré vzácne a ohrozené druhy bezstavovcov, ako napríklad žltáček čučoriedkový, lovcík pobrežný a i.

Chránené vtáčie územie Horná Orava

CHVU Horná Orava sa nachádza v severnej časti SR, v Žilinskom kraji, v okresoch Dolný Kubín, Tvrdošín a Námestovo. Územie sa nachádza severozápadne od Trstenej (cca 2 km) a severne od Dolného Kubína (cca 6,5 km). CHVU predstavuje rozsiahle územie, ktoré je zo severozápadu, severu a severovýchodu ohraničené štátnou hranicou s Poľskom. Územne ho vymedzujú približne Oravské Beskydy, Podbeskydská brázda a Podbeskydská vrchovina s časťou Oravskej kotliny. Západnú hranicu tvorí horský hrebeň západne od Oravskej Lesnej a východne od Zázrivej. Južná hranica prebieha približne zo severu obcí Hruštín, Babín, Vasíľov, Lokca, Oravská Jasenica a južným okrajom Oravskej priehrady až po Suchú horu. Z územia CHVU sú vyňaté intravilány obcí a ich blízke okolie: Zubrohlava, Bobrov, Rabča, Oravská Polhora, Sihelné, Námestovo, Klin, Oravské Veselé, Mútne, Breza, Zakamenné, Krušetnica.

Prírodné minerálne zdroje

V obci Vasíľov sú evidované prírodné minerálne zdroje.

Nakladanie s odpadmi

Skládka komunálneho odpadu sa v katastrálnom území nenachádza a so zriadením novej skládky odpadu sa v návrhovom období neuvažuje. Obec v súčasnosti nemá spracovaný Program odpadového hospodárstva. Nakladanie s komunálnymi a drobnými stavebnými odpadmi v obci upravuje Všeobecne záväzné nariadenie. V obci je zavedený separovaný zber.

V areáli družstva vybudovala obec zberný dvor. Súčasťou zberného dvora je aj technické vybavenie zahŕňajúce traktor s vlečkou a 7,5 kubíkové vaňové kontajnery na separovaný zber.

Odvoz odpadu v obci je zabezpečené dodávateľským spôsobom nasledovne:

- Združenie BIELA ORAVA, pre všestranný rozvoj obcí regiónu Biela Orava, Breza
- Zdeno Mišutka, Hvozdička

- Peter Bolek – EKORAY, Námestovo
- KOVOT s. r. o., Vavrečka
- Ján Šuvada Zber surovín Liesek 45
- PS-plus s.r.o., Bobrov
- ŽP EKO QELET a.s., Martin
- Technické služby mesta Námestovo
- Brantner Fatra s.r.o., Martin

Tabuľka 15 - Odpady v obci Vasíľov

Názov odpadu	2020 Množstvo odpadu (v tonách na 3 des. m.)	2021 Množstvo odpadu (v tonách na 3 des. m.)	2022 Množstvo odpadu (v tonách na 3 des. m.)
Papier a lepenka	1,603	3,043	0,675
Sklo	17,950	24,900	21,250
Viacvrstvé kombinované materiály na báze lepenky (kompozity na báze lepenky)	0,993	1,581	0,960
Obaly z kovu	0,254	0,490	0,167
Plasty	12,155	22,939	14,875
Jedlé oleje a tuky		0,170	
Žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť	0,015		
Šatstvo	1,300	2,100	1,300
Vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhľovodíky	0,710	0,390	0,580
Batérie a akumulátory uvedené v 16 06 01, - 02, - 03 a netriedené batérie a akumulátory obsahujúce tieto batérie	0,204	0,322	0,225
Vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21 a 20 01 23 obsahujúce nebezpečné časti	2,135	1,045	1,570
Vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21 a 20 01 23 a 20 01 35	4,600	2,605	4,690
Meď, bronz, mosadz	0,232	0,366	1,368
Hliník	0,177	0,970	0,169
Olovo		0,014	0,097
Železo a oceľ	26,281	19,936	22,546
Železo a oceľ	35,203	46,142	1,390
Cín	0,015		
Meď, bronz, mosadz		0,027	0,042
Meď, bronz, mosadz		0,122	0,007
Hliník		0,961	0,097
Hliník			0,074

Názov odpadu	2020 Množstvo odpadu (v tonách na 3 des. m.)	2021 Množstvo odpadu (v tonách na 3 des. m.)	2022 Množstvo odpadu (v tonách na 3 des. m.)
Železo a oceľ		1,830	1,799
Železo a oceľ			0,140
Zmiešané kovy		0,030	0,047
Zmiešané kovy			0,009
Zmesový komunálny odpad	134,140	130,070	29,480
Zmesový komunálny odpad			104,400
Objemný odpad	24,440	28,040	33,890

Zdroj: Obecný úrad Vasíľov

1.8 Samospráva a rozpočet obce

Samospráva obce

Obec Vasíľov sa v súlade so zákonom SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení od 1. januára 1991 stalo samostatným subjektom s vlastnými kompetenciami a príjmami.

Orgány obce

Základnými výkonnými orgánmi obce Vasíľov sú:

- obecné zastupiteľstvo,
- starosta obce.

Adresa obecného úradu: **Obec Vasíľov, Vasíľov 99, 029 51 Lokca**

Starosta obce

Starosta obce je predstaviteľom a najvyšším orgánom obce Vasíľov. Je štatutárnym zástupcom obce v majetkových, pracovnoprávných vzťahoch obce a v administratívno-právných vzťahoch je správny orgánom. Funkcia starostu je verejnou funkciou, do ktorej je zvolený na štvorročné funkčné obdobie a končí zložením sľubu novozvoleného starostu.

Obecné zastupiteľstvo

Obecné zastupiteľstvo je zastupiteľský zbor obce zložený z poslancov volených v priamych voľbách obyvateľmi obce na štvorročné funkčné obdobie, totožné s funkčným obdobím starostu. Počet poslancov na príslušné volebné obdobie sa určuje podľa počtu obyvateľov obce.

Obecné zastupiteľstvo pozostáva z 7 poslancov.

Rozpočet obce

Rozpočet obce je základným nástrojom financovania a regulovania činnosti samosprávy pri plnení úloh vyplývajúcich zo zákona a pri realizovaní svojich rozvojových plánov. Najväčší podiel na celkových príjmoch bežného rozpočtu obce predstavuje daň z príjmov a podielové dane.

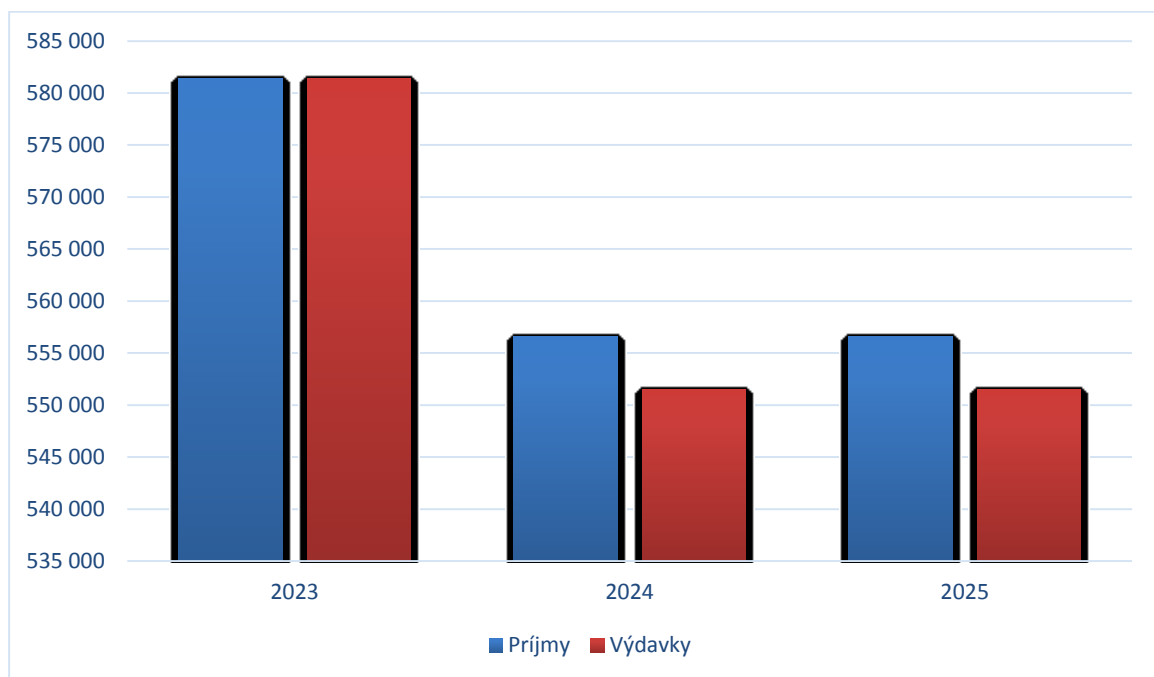

Rozpočet obce Vasíľov na roky 2023-2025:

	2023	2024	2025
Bežné príjmy obce	529 500,00	529 500,00	529 500,00
Kapitálové príjmy obce	0,00	0,00	0,00
Príjmové finančné operácie	24 800,00	0,00	0,00
Vlastné príjmy ZŠ s MŠ	27 080,00	27 080,00	27 080,00
Príjmy spolu	581 380,00	556 580,00	556 580,00
Bežné výdavky obce	267 749,00	262 641,00	262 641,00
Kapitálové výdavky obce	24 800,00	0,00	0,00
Výdavkové finančné operácie	0,00	0,00	0,00
Výdavky celkom ZŠ s MŠ	288 831,00	288 831,00	288 831,00
Výdavky spolu	581 380,00	551 472,00	551 472,00

Vývoj príjmov a výdavkov rozpočtu obce v rokoch 2023 -2025

Tabuľka 16 - Hospodárenie obce Vasíľov (rok 2021)

Indikátory	Obec Vasíľov	Priemer obcí
Hlavné indikátory		
Celkový dlh	0,0 %	10,3 %
Dlhová služba	0,1 %	4,0 %
Bilancia bežného účtu	7,7 %	11,3 %
Záväzky po lehote splatnosti v pomere k bežným príjmom	0,1 %	0,3 %
Záväzky neuhradené 60 a viac dní po lehote splatnosti k bežným príjmom	0,0 %	0,2 %
Indikátory na obyvateľa		
Základná bilancia na obyvateľa	2,0 €	28,0 €
Celkový dlh na obyvateľa	0,0 €	98,0 €
Čistý majetok na obyvateľa	1 605 €	2 611,0 €
Výsledok hospodárenia za bežné účtovné obdobie na obyvateľa	9,0 €	49,0 €
Ostatné indikátory		
Základná bilancia	0,3 %	3,1 %
Intenzita investovania	7,4 %	7,9 %
Čistý majetok	250,4 %	337,4 %
Okamžitá likvidita	246,6 %	319,0 %
Pohotová likvidita	265,1 %	344,3 %
Úvery od ŠFRB v pomere k príjmom	0,0 %	22,1 %
Záväzky a pohľadávky		
Záväzky po lehote splatnosti	392,0 €	
Záväzky neuhradené 60 a viac dní po lehote splatnosti	0,0 €	
Krátkodobé pohľadávky	5 793,0 €	
Dlhodobé záväzky	1 775,0 €	
Krátkodobé záväzky	31 407,0 €	

Zdroj: <http://www.hospodarenieobci.sk>

Celkové finančné zdravie – Výborné finančné zdravie (5,2 z max. 6).

2. STRATEGICKÁ ČASŤ PHSR VASIĽOV 2023 – 2030

Základným východiskovým predpokladom pre úspešnú rozvojovú stratégiu je existencia spoločnej vízie o ďalšom smerovaní rozvoja obce. Vízia je želanou predstavou obyvateľov o budúcnosti, opisom ideálneho stavu. Dôležité nie je dosiahnuť ho za desať rokov, ale mať o budúcnosti spoločnú predstavu. Vízia je teda určitá predstava o tom ako má obec v budúcnosti vyzeráť, tak aby vytváralo čo najlepšie životné podmienky pre svojich obyvateľov a jeho návštevníkov.

2.1 Rozvojová vízia obce Vasíľov

Špecifické ciele rozvoja obce budú naplňované prostredníctvom **troch základných** rozvojových politík:

„Obec Vasíľov patrí k dynamicky sa rozvíjajúcim obciam regiónu Bielej Oravy s mladým a aktívnym obyvateľstvom, dostatkom pracovných príležitostí a množstvom podnikateľských subjektov využívajúcich potenciál obce a jej okolia. Obyvatelia majú zabezpečený prístup ku kvalitným službám so širokou ponukou aktivít na trávenie voľného času, rozvoja kultúrno-spoločenského života. Obec má vybudovanú kvalitnú a dostupnú infraštruktúru s osobitným dôrazom na ochranu životného prostredia.“

- Hospodárska rozvojová politika
- Sociálna rozvojová politika
- Environmentálna rozvojová politika.

2.2 Komplementárnosť PHSR s nadradenými stratégiami

1) Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja 2021+

Prijatá stratégia PHSR obce Vasíľov je plne v súlade so stratégiou PHSR ŽSK 2021+. Strategický cieľ rozvoja obce prispieva k plneniu hlavného cieľa stratégie rozvoja územia ŽSK ktorou je *Zlepšiť kvalitu života obyvateľov, rešpektovať limity životného prostredia a zhodnocovať svoj potenciál. Zvýšiť inovačnú výkonnosť ekonomiky a využívať inovatívne a udržateľné riešenia pre zabezpečenie sociálnej stability. Ekonomické ukazovatele a indikátory kvality života v regiónoch kraja priblížiť k priemeru EÚ.* Hlavný cieľ PHSR ŽSK 2021+ bude naplňovaný prostredníctvom súboru strategických a špecifických cieľov, ktoré sú sústredené do piatich prioritných oblastí:

Prioritná oblasť 1. Inovácie a vzdelávanie

Strategický cieľ: Rozvíjať prostredie pre ekonomiku založenú na inováciách a podpore celoživotného vzdelávania

- Špecifický cieľ 1.1 Vytvoriť podmienky pre udržateľný ekonomický rozvoj kraja a jeho regiónov
- Špecifický cieľ 1.2 Podporiť inovačné prístupy a výskumno-inovačné aktivity
- Špecifický cieľ 1.3 Vybudovať flexibilný a adaptabilný systém celoživotného vzdelávania

- Špecifický cieľ 1.4 Vytvoriť priestor pre rozvoj talentu, nadania a kreativity

Prioritná oblasť 2. Životné prostredie

Strategický cieľ: Zachovať prírodné hodnoty a biodiverzitu a podporiť adaptáciu nad opady zmeny klímy

- Špecifický cieľ 2.1 Zavádzať princípy obehového hospodárstva a zlepšiť nakladanie s odpadom
- Špecifický cieľ 2.2 Podporiť adaptáciu na dopady zmeny klímy
- Špecifický cieľ 2.3 Zlepšiť kvalitu ovzdušia a znížiť produkciu skleníkových plynov
- Špecifický cieľ 2.4 Zabezpečiť ochranu prírodných hodnôt
- Špecifický cieľ 2.5 Rozvíjať environmentálnu výchovu, vzdelávanie a osvetu

Prioritná oblasť 3. Infraštruktúra

Strategický cieľ: Infraštruktúra podporujúca udržateľnú mobilitu a technická vybavenosť zlepšujúca kvalitu života

- Špecifický cieľ 3.1 Zvýšiť atraktivitu verejnej osobnej dopravy a zlepšiť podmienky pre prevádzku intermodálnych dopravných systémov prepravy nákladov
- Špecifický cieľ 3.2 Zvýšiť atraktivitu nízko emisnej cestnej dopravy a nemotorovej dopravy
- Špecifický cieľ 3.3 Zlepšiť dopravnú dostupnosť územia
- Špecifický cieľ 3.4 Zlepšiť dostupnosť k energetickej infraštruktúre
- Špecifický cieľ 3.5 Zlepšiť digitálnu dostupnosť územia

Prioritná oblasť 4. Sociálna stabilita

Strategický cieľ: Dosiť udržateľnú kvalitu života podporenú dostupnosťou služieb.

- Špecifický cieľ 4.1 Udržať a vytvárať dobré pracovné príležitosti
- Špecifický cieľ 4.2 Zabezpečiť moderné, dostupné, kvalitné a efektívne služby zdravotnej starostlivosti a sociálne služby
- Špecifický cieľ 4.3 Posilniť rozvoj služieb pre komunitu

Prioritná oblasť 5. Identita a sebestačnosť

Strategický cieľ: Atraktívne, konkurencieschopné, odolné a udržateľné regióny.

- Špecifický cieľ 5.1 Rozvíjať miestnu ekonomiku založenú na udržateľnosti ekosystémových služieb
- Špecifický cieľ 5.2 Posilňovať identitu územia, zachovávať a zhodnocovať kultúrne dedičstvo, podporovať kreativitu a rozvíjať živú kultúru
- Špecifický cieľ 5.3 Rozvíjať aktívne komunity a posilňovať územnú spoluprácu

2) Slovensko 2030 / Agenda 2030

Rozvojovou víziou stratégie Slovensko do roku 2030 vychádzajúcou z Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj, ktorú prijalo prijali všetky štáty OSN je „Slovensko ako krajina s vysokou životnou úrovňou, kvalitnými verejnými službami a zdravým životným prostredím pre všetkých obyvateľov. Rozvoj Slovenska sa opiera o vitálne regióny so vzdelaným a produktívnym ľudským kapitálom, fungujúcou ekonomikou a kvalitnou infraštruktúrou. Ekonomický rozvoj sa opiera o inovácie a odvetvia s vysokou

pridanou hodnotou. To vedie k rastu životnej úrovne obyvateľov a vyváženému pomeru práce a rodinného (spoločenského) života.“

Slovensko 2030 stojí na šiestich národných prioritách implementácie Agendy 2030 (*Vzdelanie pre dôstojný život; Smerovanie k znalostnej a environmentálne udržateľnej ekonomike pri demografických zmenách a meniacom sa globálnom prostredí; Znižovanie chudoby a sociálna inklúzia; Udržateľné sídla, regióny a krajina v kontexte zmeny klímy; Právny štát, demokracia a bezpečnosť; Dobré zdravie*), ktoré sú integrované do troch rozvojových programov:

A) Ochrana a rozvoj zdrojov, ktorého cieľom je rast a kvalitatívny rozvoj populácie, so špeciálnym dôrazom na vzdelanie, zdravie, kultúru, rozvoj občianskej spoločnosti a právneho štátu a ochrana a udržateľný manažment a rozvoj prírodných zdrojov. Rozvojový program má nasledovné parciálne ciele:

- Zastaviť pokles populácie a podporiť rast podielu ekonomicky aktívneho obyvateľstva
- Zlepšiť dostupnosť a kvalitu výchovy a vzdelania populácie a harmonizovať ich s očakávaným dopytom trhu práce
- Zlepšiť zdravotný stav a dĺžku aktívneho života populácie
- Zabezpečiť plné uplatnenie princípov právneho štátu a zvyšovať bezpečnosť štátu a spoločnosti
- Zabezpečiť efektívny a udržateľný manažment prírodných zdrojov
- Zabezpečiť efektívny a udržateľný manažment kultúrnych zdrojov

B) Udržateľné využívanie zdrojov, ktorého cieľom je premena hospodárstva SR na udržateľné, ktorého konkurenčná schopnosť sa zakladá na inovatívnom a efektívnom zhodnocovaní zdrojov a ktoré generuje dobré mzdy a prosperitu. Rozvojový program má nasledovné parciálne ciele:

- Podporiť rozvoj silných inovačne založených regionálnych ekonomík
- Dobudovať infraštruktúru inovačne založenej zelenej ekonomiky
- Zlepšiť udržateľnosť a odolnosť národnej a regionálnych ekonomík

C) Rozvoj komunit, ktorého cieľom je rozvoj komunit a zvýšenie kvality života pre všetky sociálne skupiny prostredníctvom priblíženia správy vecí verejných občanom a sociálnej inklúzie a dostupných, kvalitných a efektívnych služieb. Rozvojový program má nasledovné parciálne ciele:

- Zlepšiť dostupnosť, transparentnosť a efektívnosť verejnej správy
- Posilniť ekonomickú udržateľnosť komunit obcí, miest a regiónov
- Zabezpečiť dostupnosť a udržateľnosť kvalitnej, modernej a efektívnej infraštruktúry, služieb a bývania pre zdravý a plnohodnotný život komunit

Centrálnym pilierom Slovensko 2030, v súlade s globálnou Agendou 2030, ako aj s Európskou zelenou dohodou je **udržateľnosť**: dôraz na ochranu životného prostredia na Slovensku, strategické plánovanie a udržateľný rozvoj, zosúladenie priorít s rozvojovým potenciálom regiónov a rozvoj priemyslu založeného na zelenej transformácii a vysokej pridanej hodnote, automatizácii, trhovách službách, digitálnej ekonomike, inováciách a výskume a vývoji.

Priority prijatej stratégie regionálneho rozvoja SR sú:

- udržateľná konkurencieschopná, environmentálne a inovačne orientovaná ekonomika regiónov,
- zvýšenie kvality života a využitie prírodného a ľudského kapitálu,
- harmonizácia regionálneho a územného rozvoja.

Integrované rozvojové programy prepájajú Agendu 2030 a regionálny rozvoj a sú kľúčovým nástrojom naplnenia Agendy 2030 naprieč národnou, regionálnou a lokálnou úrovňou v nasledujúcej štruktúre:

- a) Ochrana a udržateľný rozvoj prírodných a ľudských zdrojov, ako aj kultúrneho potenciálu, tak aby boli zachované pre ďalšie generácie a mohli byť využívané na ďalší rozvoj spoločnosti.
- b) Premena hospodárstva SR do roku 2030 na konkurencieschopnú, inovačne orientovanú nízkouhlíkovú obehovú ekonomiku, ktorá bude efektívne zhodnocovať vzdelanie, ľudský potenciál a zdroje a bude environmentálne aj sociálne udržateľná a odolná proti vonkajším aj vnútorným nepriaznivým vplyvom.
- c) Zefektívnenie a priblíženie správy verejných záležitostí občanom prostredníctvom vybudovania viacúrovňového integrovaného manažmentu rozvoja na národnej, regionálnej a miestnej úrovni²⁸. Zároveň je cieľom efektívne využívať územný potenciál regiónov.
- d) Zvýšenie kvality života pre všetky sociálne skupiny v jednotlivých strategicko-plánovacích regiónoch a zabezpečenie dostupnosti a kvality verejných služieb, práce a rovných príležitostí pre využitie potenciálu každého jednotlivca bez ohľadu na jeho sociálnoekonomické zázemie či znevýhodnenie.

3. PROGRAMOVÁ ČASŤ PHSR 2023 – 2030

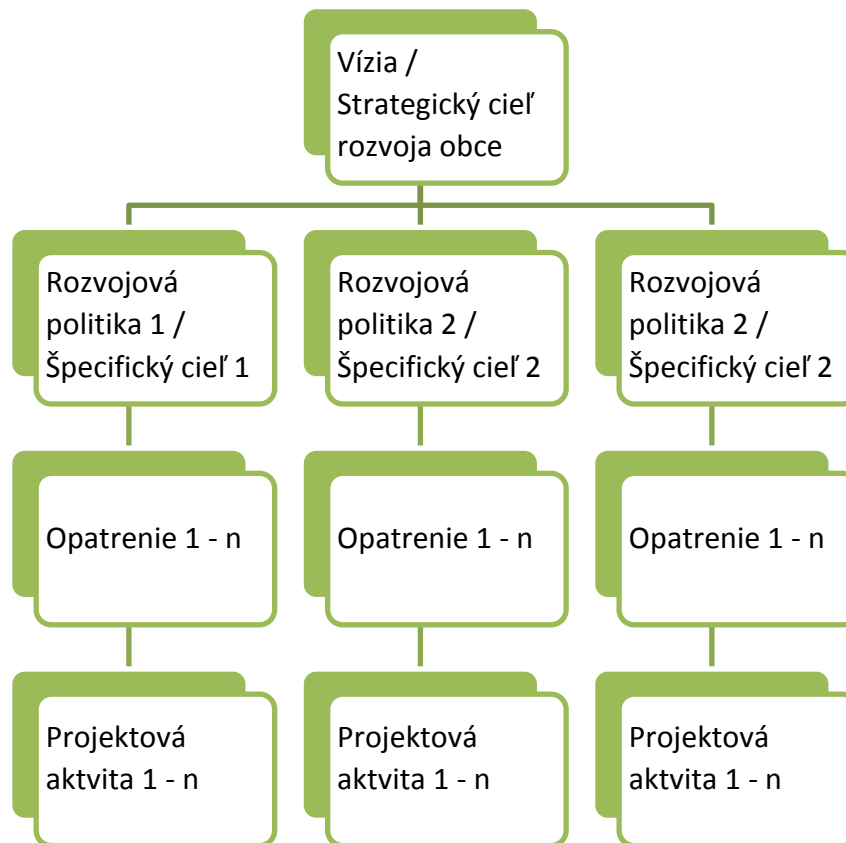
Programová (plánovacia) časť obsahuje podrobnejšie rozpracovanie strategického a špecifických cieľov, prostredníctvom opatrení hospodárskej, sociálnej a environmentálnej rozvojovej politiky. Opatrenia sú podrobnejšie členené na konkrétne projektové aktivity.

Programová časť obsahuje:

- konkrétne opatrenia a projektové aktivity spadajúce pod prijaté rozvojové politiky.
- súbor ukazovateľov, výsledkov a dosahov vrátane východiskových a cieľových hodnôt.

Programová časť je vyústením strategického plánovania. Zvolená rozvojová stratégia obce Vasíľov bude realizovaná prostredníctvom troch rozvojových politík, členených na opatrenia a konkrétne projektové aktivity.

Programová štruktúra:

3.1 Rozvojová stratégia obce Vasíľov v štruktúrovanej podobe

Vízia	„Obec Vasíľov patrí k dynamicky sa rozvíjajúcim obciam regiónu Bielej Oravy s mladým a aktívnym obyvateľstvom, dostatkom pracovných príležitostí a množstvom podnikateľských subjektov využívajúcich potenciál obce a jej okolia. Obyvatelia majú zabezpečený prístup ku kvalitným službám so širokou ponukou aktivít na trávenie voľného času, rozvoja kultúrno-spoločenského života. Obec má vybudovanú kvalitnú a dostupnú infraštruktúru s osobitným dôrazom na ochranu životného prostredia.“		
Strategický cieľ rozvoja obce	Zvýšiť konkurencieschopnosť obce v oblasti kvality života, rozvoja podnikania a ochrany životného prostredia.		
Uplatňované rozvojové politiky	1. Hospodárska rozvojová politika	2. Sociálna rozvojová politika	3. Environmentálna rozvojová politika
Špecifické ciele rozvoja obce	<i>Moderná a bezpečná infraštruktúra, energetická bezpečnosť a inovácie, cestovný ruch a rozvoj podnikania</i>	<i>Rozvinutá komunitná sociálna starostlivosť, zdravotná starostlivosť, pracovné príležitosti, školská a športová infraštruktúra, služby pre rodiny, voľný čas</i>	<i>Ochrana klímy, rozvoj odpadového hospodárstva, znižovanie energetickej náročnosti, ochrana prírody a biodiverzity, zvyšovanie environmentálneho povedomia a predchádzanie vzniku katastrof</i>
Opatrenia prijatých politík na napĺňovanie stanovených špecifických cieľov	<p>1.1) Dobudovanie, modernizácia a rozširovanie dopravného systému obce, opatrenia na zvýšenie bezpečnosti obyvateľov a návštevníkov</p> <p>1.2) Vytváranie podmienok pre rozvoj podnikateľského prostredia založeného na využívaní endogénnych zdrojov územia s ohľadom na tvorbu pracovných miest, podpora tradičných odvetví a cestovného ruchu.</p>	<p>2.1) Podpora rozširovania a modernizácie školskej a predškolskej infraštruktúry vrátane materiálno-technického zabezpečenia vzdelávacieho procesu a zavádzania inovácií do vzdelávacích programov.</p> <p>2.2) Podpora rozširovania a modernizácie sociálnej a zdravotníckej infraštruktúry obce s cieľom poskytovať komplexnú starostlivosť s dôrazom na potreby komunity.</p>	<p>3.1) Realizácia projektov protipovodňovej ochrany obce, rozširovanie a modernizácia infraštruktúry zásobovania vodou a nakladania s odpadovou vodou.</p> <p>3.2) Skvalitňovanie a rozširovanie systému separovaného zberu vrátane zavádzania nových technológií a postupov v oblasti odpadového hospodárstva, odstraňovanie environmentálnych záťaží a nelegálnych skládok</p> <p>3.3) Tvorba a úprava verejných priestranstiev a parkov, zachovávanie prírodných</p>

	<p>1.3) Podpora rozvoja informačnej spoločnosti a efektívnej verejnej správy</p> <p>1.4) Zvyšovanie energetickej bezpečnosti a nezávislosti obce, zavádzanie inovácií a inteligentných riešení na všetkých úrovniach.</p> <p>1.5) Rozvoj regionálnej, národnej a medzinárodnej spolupráce</p> <p>1.6) Obnova a modernizácia kultúrnych a historických pamiatok, pietnych miest</p>	<p>2.3) Vytváranie podmienok pre zvyšovanie kvality ľudských zdrojov pre trh práce s osobitným zreteľom na znevýhodnené skupiny obyvateľov</p> <p>2.4) Podpora rozširovania a modernizácie bytového a domového fondu v obci</p> <p>2.5) Vytváranie podmienok pre rozvoj kultúry, športu, voľnočasových aktivít pre obyvateľov a návštevníkov obce s osobitným zreteľom na deti a mládež</p>	<p>ekosystémov, ochrana biodiverzity, rozvoj zelenej a modrej infraštruktúry</p> <p>3.4) Podpora a realizácia projektov na zníženie emisií z dopravy, znižovanie energetickej náročnosti a využívanie obnoviteľných zdrojov energie</p> <p>3.5) Zvyšovanie environmentálneho povedomia</p>
--	--	--	--

3.2 Prehľad opatrení a projektových aktivít podľa oblastí

Politika	Opatrenie	Projektová aktivita
Hospodárska rozvojová politika	1.1 Dobudovanie, modernizácia a rozširovanie dopravného systému obce, opatrenia na zvýšenie bezpečnosti obyvateľov a návštevníkov	1.1.1 Rozširovanie a skvalitňovanie siete bezpečnostných chodníkov pre chodcov
		1.1.2 Oprava, údržba a rozširovanie miestnych komunikácií
		1.1.3 Výstavba nových a obnova existujúcich mostov a lávo
		1.1.4 Budovanie parkovísk v obci najmä v blízkosti objektov poskytujúcich verejné služby
		1.1.5 Modernizácia a rozširovanie siete verejného osvetlenia, využívanie inteligentných nástrojov správy verejného osvetlenia
		1.1.6 Skvalitnenie systému dopravného značenia s dôrazom na zvyšovanie bezpečnosti účastníkov cestnej premávky vrátane budovania inteligentných prechodov pre chodcov
		1.1.7 Komplexná rekonštrukcia cesty III. triedy prechádzajúca obcou
		1.1.8 Modernizácia a rozširovanie siete obecného rozhlasu, využívanie moderných komunikačných prostriedkov pri informovaní občanov
	1.2 Vytváranie podmienok pre rozvoj podnikateľského prostredia založeného na využívaní endogénnych zdrojov územia s ohľadom na tvorbu pracovných miest, podpora tradičných odvetví a cestovného ruchu.	1.2.1 Realizácia projektov jednoduchých / komplexných pozemkových úprav
		1.2.2 Sprístupňovanie nevyužívaných budov / lokalít / zón pre rozvoj MSP
		1.2.3 Propagácia podnikateľov v rámci aktivít propagujúcich obec doma i v zahraničí, tvorba propagačných materiálov propagujúcich obec ako vidiecku turistickú destináciu
		1.2.4 Budovanie siete cyklotrás vrátane súvisiacej infraštruktúry
		1.2.5 Vytváranie ponuky tematických turistických trás
		1.2.6 Budovanie náučných a poznávacích chodníkov
		1.2.7 Rozvoj spolupráce s miestnymi podnikmi v oblasti služieb cestovného ruchu
		1.3 Podpora rozvoja informačnej spoločnosti a efektívnej verejnej správy
	1.3.2 Digitalizácia agendy obecného úradu, modernizácia komunikačných kanálov a informačných systémov.	
	1.3.3 Budovanie siete verejne prístupných internetových bodov	

	1.3.4	Tvorba rozvojových koncepcií a stratégií ako nástroja riadenia rozvoja obce vrátane územno-plánovacej dokumentácie
	1.3.5	Podpora rozvoja elektronických služieb vrátane bankových služieb pre občanov.
1.4 Zvyšovanie energetickej bezpečnosti a nezávislosti obce, zavádzanie inovácií a inteligentných riešení na všetkých úrovniach.	1.4.1	Realizácia opatrení na zvyšovanie podielu energie z obnoviteľných zdrojov a znižovanie energetickej závislosti
	1.4.2	Zavádzanie nástrojov energetickeho manažmentu vrátane inštalácie inteligentných monitorovacích systémov spotreby energií v zariadeniach v správe obce a jej organizácií
	1.4.3	Podpora aktivít projektov spolupráce verejného a súkromného v oblasti zavádzania inovácií do výroby a služieb
	1.4.4	Budovanie siete elektronabíjačiek pre automobily a bicykle, kolobežky
1.5 Rozvoj regionálnej, národnej a medzinárodnej spolupráce	1.5.1	Organizovanie spoločných kultúrnych a športových aktivít, výmenných pobytov a spoločných podujatí v rámci regionálnej, národnej a medzinárodnej spolupráce
	1.5.2	Prezentácia obce, spolkov a združení, podnikateľských subjektov pôsobiacich v obci na kultúrnych podujatiach v partnerských obciach a regiónoch
	1.5.3	Zintenzívnenie spolupráce na úrovni partnerských obcí a ďalší rozvoj partnerskej spolupráce
	1.5.4	Realizácia partnerských projektov národnej a medzinárodnej spolupráce
1.6 Obnova a modernizácia kultúrnych a historických pamiatok, pietnych miest	1.6.1	Obnova kultúrnych a historických cenných pamiatok na území obce
	1.6.2	Podrobné zmapovanie a evidencia kultúrnych, prírodných a technických pamiatok na území obce
	1.6.3	Zlepšenie propagácie a zvyšovanie informovanosti o pamiatkach nachádzajúcich sa na území obce
	1.6.4	Modernizácia Domu smútku vrátane vnútorného vybavenia a modernizácia vonkajšieho vybavenia cintorína a rozšírenie cintorína

Politika	Opatrenie	Projektová aktivita
Sociálna rozvojová politika	2.1 Podpora rozširovania a modernizácie školskej a predškolskej infraštruktúry vrátane materiáľno-technického zabezpečenia vzdelávacieho procesu a zavádzania inovácií do vzdelávacích programov.	2.1.1 Vytvorenie kapacít jasli
		2.1.2 Modernizácia a rozšírenie objektov a areálov materských a základných škôľ vrátane vnútorného vybavenia
		2.1.3 Modernizácia a rozšírenie telocvične vrátane jej vnútorného vybavenia
		2.1.4 Vytváranie zelených oáz pri školských areáloch, modernizácia školských areálov s dôrazom na bezpečnosť detí a opatrenia v oblasti ochrany klímy
		2.1.5 Podpora projektov zameraných na modernizáciu a doplňovanie učebných pomôcok a nástrojov pre oblasť prírodných, technických vied, vytváranie špecializovaných učební
		2.1.6 Podpora aktivít a programov celoživotného vzdelávania
	2.2 Podpora rozširovania a modernizácie sociálnej a zdravotníckej infraštruktúry obce s cieľom poskytovať komplexnú starostlivosť s dôrazom na potreby komunity.	2.2.1 Rozširovať ponuku komunitných sociálnych služieb pre znevýhodnené skupiny obyvateľstva
		2.2.2 Budovanie sociálnych bytov pre začínajúce rodiny, neúplné rodiny, rodiny zo sociálne znevýhodneného prostredia, mladých ľudí
		2.2.3 Vytváranie podmienok pre vzájomnú integráciu seniorov a detí
		2.2.4 Podporovať vytváranie nových služieb zameraných na predchádzanie/zamedzenie vzniku sociálneho vylúčenia s osobitným zreteľom na mládež
		2.2.5 Pokračovanie v modernizácii budovy zdravotného strediska a jej okolia vrátane modernizácie a doplňovania vnútorného vybavenia (alt. Výstavba novej budovy zdravotného strediska)
		2.2.6 Rozširovanie služieb zdravotných ambulancií

	2.3 Vytváranie podmienok pre zvyšovanie kvality ľudských zdrojov pre trh práce s osobitným zreteľom na znevýhodnené skupiny obyvateľov	2.3.1 Zriaďovanie chránených dielní a chránených pracovísk zamestnávajúcich znevýhodnené osoby 2.3.2 Využívanie aktívnych opatrení trhu práce pre zamestnávanie ÚoZ s osobitným zreteľom na zamestnávanie znevýhodnených ÚoZ 2.3.3 Podpora realizácie projektov zameraných na zosúladenie rodinného a pracovného života 2.3.4 Vytváranie sociálnych podnikov so zamestnávaním znevýhodnených osôb
	2.4 Podpora rozširovania a modernizácie bytového a domového fondu v obci	2.4.1 Budovanie verejnej infraštruktúry v lokalitách pre IBV vrátane verejného osvetlenia, rozhlasu, optickej siete a pod. 2.4.2 Realizácia projektov Jednoduchých pozemkových úprav, podpora realizácie projektu Komplexných pozemkových úprav. 2.4.3 Podpora nájomného bývania, rozširovanie bytového fondu a budovanie sociálnych nájomných bytov.
	2.5 Vytváranie podmienok pre rozvoj kultúry, športu, voľnočasových aktivít pre obyvateľov a návštevníkov obce s osobitným zreteľom na deti a mládež	2.5.1 Budovanie vonkajších ihrísk a zón pre aktívne trávenie voľného času (workout, vonkajšie fitness, pumtrack, lezecká stena, adrenalínové športy a pod.) 2.5.2 Realizácia vlastného grantového programu na podporu aktivít mladých 2.5.3 Zlepšovanie materiálno-technického vybavenia pre organizáciu kultúrnych podujatí v obci 2.5.4 Budovanie detských a športových ihrísk 2.5.5 Modernizácia vnútorného vybavenia Kultúrneho domu 2.5.6 Vybudovanie stáleho pódia / amfiteátra pre organizovanie kultúrno-spoločenských podujatí 2.5.7 Dobudovanie, modernizácia a rozširovanie areálu futbalového ihriska 2.5.8 Budovanie tratí (chodníkov) pre bežecké aktivity (vrátane bežeckého lyžovania) v rámci katastra obce vrátane ich značenia a ostatného príslušenstva 2.5.9 Rozširovanie siete existujúcich a budovanie nových náučných chodníkov a cyklotrás 2.5.10 Zlepšenie a obstaranie materiálno-technického vybavenia Dobrovoľnému hasičskému zboru 2.5.11 Budovanie multifunkčnej športovej haly

		2.5.12 Podpora kultúrnych a športových aktivít na území obce, organizovanie miestnych, regionálnych a medzinárodných podujatí 2.5.13 Vytvorenie nových priestorov pre činnosť obecnej knižnice 2.5.14 Aktualizácia obecnej monografie
--	--	---

Politika	Opatrenie	Projektová aktivita
Environmentálna rozvojová politika	3.1 Realizácia projektov protipovodňovej ochrany obce, rozširovanie a modernizácia infraštruktúry zásobovania vodou a nakladania s odpadovou vodou.	3.1.1 Protipovodňová ochrana – regulácia potokov Klinianka a Menzdrovka
		3.1.2 Realizácia protipovodňových opatrení na potokoch v extraviláne obce
		3.1.3 Rozširovanie a modernizácia existujúcej dažďovej kanalizácie
		3.1.4 Rozširovanie a modernizácia siete splaškovej kanalizácie
		3.1.5 Rozširovanie a modernizácia vodovodnej siete
	3.2 Skvalitňovanie a rozširovanie systému separovaného zberu vrátane zavádzania nových technológií a postupov v oblasti odpadového hospodárstva, odstraňovanie environmentálnych záťaží a nelegálnych skládok	3.2.1 Budovanie zberných miest na separovaný odpad
		3.2.2 Realizácia opatrení na nakladanie s BRO
		3.2.3 Zefektívňovanie zberu a separácie odpadu prostredníctvom dobudovania zberného dvora a obstarania modernej komunálnej techniky vrátane zberných nádob pre občanov a organizácie
		3.2.4 Doplnenie a modernizácia komunálnej techniky obecnej prevádzky / sociálneho podniku
		3.2.5 Odstraňovanie nelegálnych skládok na celom území katastra obce

	3.3	Tvorba a úprava verejných priestranstiev a parkov, zachovávanie prírodných ekosystémov, ochrana biodiverzity, rozvoj zelenej a modrej infraštruktúry	3.3.1	Revitalizácia a údržba verejnej zelene v centre obce a jej okolí
			3.3.2	Úprava prírodných lokalít s využitím pre trávenie voľného času obyvateľov a návštevníkov obce
			3.3.3	Realizácia opatrení na ochranu a zlepšenie stavu biotopov, prírodných ekosystémov a biodiverzity
			3.3.4	Realizácia opatrení na zmiernenie negatívnych dôsledkov zmeny klímy prostredníctvom budovania zelených striech a stien, kvetinových záhonov, zariadení na zachytávanie vody v krajine, racionálne využívanie dažďovej vody pri starostlivosti o verejnú zeleň a pod.
	3.4	Podpora a realizácia projektov na zníženie emisií z dopravy, znižovanie energetickej náročnosti a využívanie obnoviteľných zdrojov energie	3.4.1	Realizácia projektov znižovania energetickej náročnosti verejných objektov vrátane zmien palivovej základne s využitím obnoviteľných zdrojov energie
			3.4.2	Podpora projektov zateplovania bytových a rodinných domov vrátane zvyšovania podielu využívania obnoviteľných zdrojov energie v rodinných a bytových
			3.4.3	Podpora využívania obnoviteľných zdrojov energie vo verejných budovách a objektoch slúžiacich na podnikateľské účely
			3.4.4	Realizácia projektov na podporu elektromobility vrátane budovania nabíjacích bodov pre elektromobily, elektrobicykle, elektrokolobežky
			3.4.5	Zavádzanie inteligentných riešení pre účely optimalizácie a znižovania spotreby energií vo verejných budovách, bytových domoch a ostatných objektoch v správe obce a jej organizácií
	3.5	Zvyšovanie environmentálneho povedomia	3.5.1	Realizácia informačných aktivít a kampaní v oblasti separovaného zberu a nakladania s BRO
			3.5.2	Zvyšovanie povedomia obyvateľov o možnostiach znižovania energetickej náročnosti domov a bytov, využívania energie z obnoviteľných zdrojov
			3.5.3	Realizácia informačných aktivít v oblasti rozvoja elektromobility
		3.5.4	Podpora informačných a vzdelávacích programov v oblasti ochrany prírody a krajiny, zlepšovania stavu biodiverzity a znižovania negatívnych dopadov ľudskej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia.	

4. REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť PHSR Vasíľov 2023 – 2030 je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia PHSR, systém jeho monitorovania a hodnotenia, plnenia na základe stanovených merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram jeho realizácie formou akčných plánov.

4.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie PHSR

Podstatná časť zodpovednosti za prípravu, implementáciu, monitorovanie, hodnotenie a aktualizáciu PHSR prislúcha obecnému úradu, jeho pracovníkom, poslancom a členom komisií obecného zastupiteľstva.

Garant PHSR – zodpovedný za koordináciu implementácie PHSR a akčného plánu, hodnotenie a aktualizáciu rozvojových politík (hospodárskej, sociálnej, environmentálnej). Podporuje vznik projektových tímov na realizáciu jednotlivých opatrení a aktivít. Spoločne s koordinátorom PHSR pripravuje a zavádza procesy nevyhnutné na realizáciu, monitorovanie a vyhodnocovanie PHSR a akčného plánu.

Zodpovedný: starosta obce

Odborný garant rozvojových politík/prioritných oblastí (hospodárskej, sociálnej a environmentálnej) – zodpovedný za monitorovanie a hodnotenie naplňovania cieľov rozvojových politík a ich aktualizáciu. Úzko spolupracuje s koordinátorom PHSR pri aktualizácii akčného plánu, zabezpečuje kontrolu súladu aktivít akčného plánu a zvolených prioritných a strategického cieľa.

Zodpovedný: Komisia obecného zastupiteľstva

Koordinátor PHSR – na pokyn garanta PHSR vedie a kontroluje proces realizácie, monitorovania a hodnotenia PHSR a akčného plánu. Dbá na dodržiavanie termínov plnenia PHSR, pripravuje štruktúru a obsah monitorovacích a hodnotiacich správ. Pripravuje stretnutia odborných pracovných skupín, koordinuje aktualizáciu akčného plánu. Zabezpečuje aktivity komunikačného plánu realizácie PHSR.

Zodpovedný: OcÚ Vasíľov

4.2 Systém monitorovania, hodnotenia a aktualizácie PHSR

Monitorovanie, hodnotenie a následná aktualizácia PHSR je dôležitou súčasťou jeho realizácie. Umožňuje identifikovať a vyhodnotiť stupeň naplňovania zvolených cieľov prostredníctvom realizácie opatrení a aktivít, resp. projektov. Na základe pravidelne vyhodnocovaných indikátorov „úspešnosti“ naplňovania stratégie riadiaci tím v prípade potreby uskutočňuje jej aktualizáciu. Na základe výsledkov monitorovania a hodnotenia sa však každoročne uskutočňuje aktualizácia akčného plánu PHSR vo väzbe na programový rozpočet obce.

1. Monitorovanie plnenia akčného plánu

- **Popis:** samospráva raz ročne získa a spracuje pripomienky úradu, poslancov a verejnosti. Monitorovanie predstavuje pravidelné sledovanie ukazovateľov akčného plánu. Výsledkom je monitorovacia správa akčného plánu.
- **Termín vykonania:** k 30.6. príslušného roka
- **Zodpovednosť:** koordinátor PHSR
- **Zdroje informácií a údajov:** OcÚ

- **Výstup:** monitorovacia správa PHSR

2. Hodnotenie plnenia strategického plánu PHSR

- **Popis:** samospráva vyhodnotí dosiahnuté výsledky a dosahy realizovaných opatrení k 31.12. predchádzajúceho roka. Hodnotenie strategického plánu je činnosť, ktorá na základe monitorovania pomenováva vplyvy jednotlivých častí strategického plánu pre rozvoj územia a jeho ľudí.
- **Termín vykonania:** k 31.3. príslušného roka za predchádzajúci rok (t.j. k 31.12.)
- **Zodpovednosť:** koordinátor PHSR
- **Zdroje informácií a údajov:** monitorovacia správa akčného plánu
- **Výstup:** Hodnotiacia správa plnenia strategického plánu PHSR s návrhmi na aktualizáciu stratégie (v prípade potreby)
- **Postup:** na základe výsledkov monitoringu akčného plánu sa každoročne k 31.3. vypracuje hodnotiacia správa za predchádzajúci rok. Následne je táto správa prerokovaná na zasadnutí obecného zastupiteľstva. Prerokovaná a schválená hodnotiacia správa sa každoročne k 31.5. zasiela VÚC Žilina.

3. Aktualizácia PHSR

- **Popis:** samospráva na základe podkladov z monitorovacích a hodnotiacich správ uskutoční aktualizáciu PHSR v intervale 3 – 4 roky. Aktualizácia sa uskutoční na základe zozbieraných podnetov a požiadaviek obecného úradu, odborných pracovných skupín, poslancov, občanov a ostatných sociálnoekonomických partnerov. Verejnosť bude informovaná prostredníctvom web stránky.
- **Zodpovednosť:** Koordinátor PHSR.

Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PHSR na programové obdobie 2022 - 2030		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	najskôr v roku 2025	podľa rozhodnutia obce/koordinátora PHSR a vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie	-	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť v hodnotiacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Tematické hodnotenie časti PHSR	-	pri značnom odklone od stanovených cieľov
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	-	pri návrhu na revíziu PHSR
Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti	-	na základe rozhodnutia starostu, kontrolného orgánu obce, podnetu poslancov; na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu a pod.
Hodnotenie plnenia strategického plánu PHSR	k 31.3.2024	Pravidelné ročné hodnotenie. Každoročne k 31.3. za predchádzajúci kalendárny rok (k 31.12.). Hodnotiacia správa je zasielaná do 31.5. na VÚC Žilina

4.3 Komunikačná stratégia PHSR

Komunikačná stratégia sa zameriava na internú, ako aj externú komunikáciu. Zvolená komunikačná stratégia sa zameriava na získavanie zainteresovaných skupín pre realizáciu PHSR. Cieľové skupiny komunikačnej stratégie:

- Obyvatelia obce,
- Poslanci ,
- Zamestnanci OcÚ, organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti obce,
- Sociálnoekonomickí partneri,
- Odborné pracovné skupiny/komisie,
- Zástupcovia súkromného a neziskového sektora.

Základným princípom komunikačnej stratégie je pravidelné a komplexné poskytovanie informácií cieľovým skupinám o príprave, realizácii, hodnotení ako aj aktualizácii PHSR. Medzi základné komunikačné nástroje obce patrí:

- Webová stránka (www.vasilovocu.sk),
- Úradná tabuľa,
- Miestny rozhlas,
- Tlačoviny,
- Rokovanie obecného zastupiteľstva.

5. FINANČNÁ ČASŤ

Financovanie opatrení, resp. aktivít a projektov obsiahnutých v strategickom dokumente bude viaczdrojové. Prioritou obce je získavať na ich realizáciu hlavne externé zdroje: fondy politiky súdržnosti EÚ na programové obdobie 2021 – 2027, Plán obnovy a ostatné dotačné a grantové programy. Základné financovanie sa opiera o rozpočet obce, ktorý však nie je schopný financovať investične náročné projekty.

5.1 Hlavné externé zdroje financovania projektových aktivít

Plán obnovy

Plán obnovy je spoločnou reakciou krajín EÚ na silný pokles ekonomiky v dôsledku pandémie COVID - 19. Jeho hlavným cieľom je podporiť reformy a investície, ktoré Slovensku umožnia začať opäť dobiehať životnú úroveň priemeru EÚ. Plán obnovy je postavený na nasledujúcich piatich oblastiach:

1. **Zelená ekonomika** (obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra; obnova budov; udržateľná doprava; dekarbonizácia priemyslu; adaptácia na zmenu klímy)
2. **Vzdelávanie** (dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch; vzdelávanie pre 21. storočie; zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl)
3. **Veda, výskum, inovácia** (efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania výskumu, vývoja, inovácie a digitálnej ekonomiky; lákanie a udržanie talentov)
4. **Zdravie** (moderná a dostupná zdravotnícka starostlivosť; humánna, moderná a dostupná starostlivosť o duševné zdravie; dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť)
5. **Efektívna verejná správa a digitalizácia** (zlepšenie podnikateľského prostredia; reforma justície; boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva; zdravé verejné financie; digitálne Slovensko (štát v mobile, kybernetická bezpečnosť, rýchly internet pre každého, digitálna ekonomika)

OBLASŤ	KOMPONENT / INVESTÍCIA	PLÁNOVANÁ ALOKÁCIA
ZELENÁ EKONOMIKA	Komponent: Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra <i>Podporované investície:</i> <ul style="list-style-type: none"> • Investície do výstavby nových zdrojov elektriny z OZE • Investície do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE • Investície do zvyšovania flexibility energetických sústav pre vyššiu integráciu OZE	232 mil. eur
	Komponent: Obnova budov <i>Podporované investície:</i> <ul style="list-style-type: none"> • Zlepšenie energetickej hospodárnosti rodinných domov • Obnova verejných historických a pamiatkovo chránených budov	741 mil. eur

OBLASŤ	KOMPONENT / INVESTÍCIA	PLÁNOVANÁ ALOKÁCIA
	Komponent: Udržateľná doprava Podporované investície: <ul style="list-style-type: none"> Rozvoj infraštruktúry nízkouhlíkovej dopravy Podpora ekologickej osobnej dopravy Rozvoj intermodálnej nákladnej dopravy Podpora budovania infraštruktúry pre alternatívne pohony	801 mil. eur
	Komponent: Dekarbonizácia priemyslu Podporované investície: <ul style="list-style-type: none"> Dekarbonizácia priemyslu Zabezpečenie fungovania procesov Slovenskej inšpekcie životného prostredia naviazaných na dekarbonizáciu	368 mil. eur
	Komponent: Adaptácia na zmenu klímy Podporované investície: <ul style="list-style-type: none"> Adaptácia regiónov na klimatickú zmenu s dôrazom na ochranu prírody a rozvoj biodiverzity	159 mil. eur
VZDELÁVANIE	Komponent: Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch Podporované investície: <ul style="list-style-type: none"> Debarierizácia školských budov na všetkých úrovniach vzdelávacieho systému	210 mil. eur
	Komponent: Vzdelávanie pre 21. storočie Podporované investície: <ul style="list-style-type: none"> Investície do digitalizácie v školách Dobudovanie školskej infraštruktúry	469 mil. eur
	Komponent: Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl Podporované investície: <ul style="list-style-type: none"> Investičná podpora pri strategickom rozvoji vysokých škôl	213 mil. eur
VEDA, VÝSKUM, INOVÁCIE	Komponent: Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania výskumu, vývoja, inovácií a digitálnej ekonomiky Podporované investície: <ul style="list-style-type: none"> Podpora medzinárodnej spolupráce a zapájania sa do projektov Horizont Európa a Európsky inovačný a technologický inštitút	633 mil. eur

OBLASŤ	KOMPONENT / INVESTÍCIA	PLÁNOVANÁ ALOKÁCIA
	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora spolupráce firiem, akademického sektora a organizácií výskumu a vývoja • Excelentná veda • Výskum a inovácie pre dekarbonizáciu ekonomiky • Výskum a inovácie pre digitalizáciu ekonomiky • Finančné nástroje na podporu inovácií • IT podpora jednotného grantového systému výskumu a vývoja	
	<p>Komponent: Lákanie a udržanie talentov</p> <p>Podporované investície:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podporné nástroje a asistencia pre navrátilcov, vysokokvalifikovaných zamestnancov z tretích krajín a ich rodinných príslušníkov a zahraničných vysokoškolských študentov študujúcich na Slovensku • Posilnenie vzťahov s diaspórou, podpora Slovak Global Network a ďalších iniciatív • Štipendiá pre talentovaných domácich a zahraničných študentov • Podpora internacionalizácie v akademickom prostredí	106 mil. eur
ZDRAVIE	<p>Komponent: Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť</p> <p>Podporované investície:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Projektová príprava a projektové riadenie investícií • Nová sieť nemocníc – výstavba, rekonštrukcie a vybavenie • Digitalizácia v zdravotníctve • Výstavba a obnova staníc záchranej zdravotnej služby • Obnova vozového parku záchranej zdravotnej služby • Podpora otvárania nových ambulancií primárnej starostlivosti v nedostatkových oblastiach	1 163 mil. eur
	<p>Komponent: Humánna, moderná a dostupná starostlivosť o duševné zdravie</p> <p>Podporované investície:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vytvorenie detenčných zariadení • Vybudovanie psycho-sociálnych centier • Doplnenie siete psychiatrických stacionárov • Vybudovanie špecializovaných centier pre poruchy autistického spektra • Vykonanie prvej epidemiologickej štúdie v oblasti duševných porúch • Zriadenie fondu psychodiagnostických metód • Humanizácia oddelení v ústavnej starostlivosti	105 mil. eur

OBLASŤ	KOMPONENT / INVESTÍCIA	PLÁNOVANÁ ALOKÁCIA
	<ul style="list-style-type: none"> • Obnova materiálno-technického vybavenia pre vykonávanie štandardných postupov • Vzdelávanie odborníkov v rezorte a mimo rezortu zdravotníctva • Národná linka podpory duševného zdravia	
	<p>Komponent: Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť</p> <p>Podporované investície:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozšírenie kapacít komunitnej sociálnej starostlivosti • Rozšírenie a obnova kapacít následnej a ošetrovateľskej starostlivosti • Rozšírenie a obnova kapacít paliatívnej starostlivosti	265 mil. eur
EFEKTÍVNA VEREJNÁ SPRÁVA A DIGITALIZÁCIA	<p>Komponent: Zlepšenie podnikateľského prostredia</p> <p>Podporované investície:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Investície spojené s opatreniami na zníženia regulačného zaťaženia podnikania • Digitalizácia procesov insolvenčného konania • Profesionalizácia vo verejnom obstarávaní	11 mil. eur
	<p>Komponent: Reforma justície</p> <p>Podporované investície:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Investície do budov a reorganizácie súdov (reforma súdnej mapy) • Podporné nástroje reformy súdnej mapy - digitalizácia nástrojov, modernizácia IT vybavenia a analytické kapacity	255 mil. eur
	<p>Komponent: Boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva</p> <p>Podporované investície:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zefektívnenie boja proti korupcii a praniu špinavých peňazí • Modernizácia a budovanie odborných kapacít Policajného zboru • Modernizácia hasičského a záchranného systému • Posilnenie administratívnych kapacít na rôznych úrovniach verejnej správy	229 mil. eur
	<p>Komponent: Zdravé verejné financie</p> <p>Podporované investície:</p>	0 mil. eur

OBLASŤ	KOMPONENT / INVESTÍCIA	PLÁNOVANÁ ALOKÁCIA
	<ul style="list-style-type: none"> • Lepšie služby pre občanov a podnikateľov • Digitálna transformácia poskytovania služieb verejnej správy • Zapojenie sa do cezhraničných európskych projektov vedúcich k budovaniu digitálnej ekonomiky • Podpora projektov zameraných na vývoj a aplikáciu top digitálnych technológií • Granty so zjednodušenou administratívou – Hackathony • Posilnenie preventívnych opatrení, zvýšenie rýchlosti detekcie a riešenia incidentov IT vo verejnej správe • Rekonštrukcia a dobudovanie zabezpečených priestorov kritickej infraštruktúry IT vo verejnej správe • Zlepšovanie digitálnych zručností seniorov a distribúcia senior tabletov 	
	Komponent: Digitálne Slovensko (Štát v mobile, kybernetická bezpečnosť, rýchly internet pre každého, digitálna ekonomika)	615 mil. eur

Operačný program Slovensko 2021 – 2027

Celková alokácia Programu Slovensko na programové obdobie 2021 - 2027 činí **12,59 mld.** eur, ktorá je v programe rozdelená v rámci piatich cieľov politik a ich jednotlivých priorít. Najväčšia alokácia presahujúca 2 mld. eur je pridelená na prioritu Dopava (2,18 mld. eur) a prioritu Životné prostredie (2,12 mld. eur).

- v rámci cieľa 1 „**Konkurencieschopnejšia a inteligentnejšia Európa**“ - **vdáka presadzovaniu inovatívnej a inteligentnej transformácie hospodárstva a regionálnej prepojenosti IKT**, prostredníctvom investícií na rozvoj vedy, výskumu, budovanie inteligentných miest a regiónov, digitálne riešenia pre občanov, podniky, výskumné organizácie a orgány verejnej správy, rozvoj malého a stredného podnikania, rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie a zvyšovanie digitálnej pripojiteľnosti:
  - 1P1: *Veda, výskum a inovácie*: 1 778 050 000 €
  - 1P2: *Digitálna pripojiteľnosť*: 112 100 000 €
- v rámci cieľa 2 „**Zelenšia, nízkouhlíková Európa**“ - **prechod z ekologickejšieho, nízkouhlíkového hospodárstva na hospodárstvo s nulovou bilanciou uhlíka a odolnú Európu vdáka presadzovaniu čistej a spravodlivej energetickej transformácie, zelených a modrých investícií, obehového hospodárstva, zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu, predchádzania rizikám a ich riadenia a udržateľnej mestskej mobility**, prostredníctvom investícií na zlepšenie energetickej efektívnosti, OZE, dostupnosť pitnej vody a dobudovanie kanalizácie, zlepšenie odpadového hospodárstva, podporu mestskej mobility vr. cyklo dopravy, ochranu prírody;
  - 2P1: *Energetická efektívnosť a dekarbonizácia*: 1 306 549 999 €
  - 2P2: *Životné prostredie*: 2 030 497 280 €
  - 2P3: *Udržateľná mestská mobilita*: 890 600 000 €
- v rámci cieľa 3 „**Prepojenejšia Európa**“ - **vdáka posilneniu mobility**, prostredníctvom investícií na dobudovanie diaľnic a rýchlostných ciest, modernizáciu železníc, vodnej infraštruktúry a zlepšenie regionálnej dostupnosti;

- 3P1: Doprava: 1 999 903 170 €
- v rámci cieľa 4 „Sociálnejšia Európa“ - **sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa implementujúca Európsky pilier sociálnych práv**, prostredníctvom investícií na podporu vzdelávania, zdravotníctva, trhu práce, sociálnych služieb;
  - 4P1: *Adaptabilný a prístupný trh práce*: 527 471 548 €
  - 4P2: *Kvalitné inkluzívne vzdelávanie*: 623 293 550 €
  - 4P3: *Zručnosti pre lepšiu adaptabilitu a inklúziu*: 241 606 000 €
  - 4P4: *Záruka pre mladých*: 283 969 292 €
  - 4P5: *Aktívne začlenenie a dostupné služby*: 1 169 957 946 €
  - 4P6: *Aktívne začlenenie rómskych komunití*: 269 000 000 €
  - 4P7: *Sociálne inovácie a experimenty*: 68 153 000 €
  - 4P8: *Potravinová a materiálna deprivácia*: 68 153 000 €
- v rámci cieľa 5 „Európa bližšie k občanom“ - **vdáka podpore udržateľného a integrovaného rozvoja všetkých typov území a miestnych iniciatív**, prostredníctvom investícií na podporu udržateľného cestovného ruchu, regionálnej a miestnej infraštruktúry pre pohybové aktivity, zveľadenie kultúrneho dedičstva.
  - 5P1: *Moderné regióny*: 403 637 715 €

Program cezhraničnej spolupráce Interreg 2021 – 2027 Poľsko – Slovensko

Programová oblasť sa rozprestiera na oboch stranách Karpát. Horské oblasti predstavujú jedinečné bohatstvo pohraničia. Niekedy však obyvateľom pohraničia a turistom sťažujú rýchle a pohodlné cestovanie. Rozloha programovej oblasti je viac ako 39 tisíc km², z čoho sa takmer 60 % nachádza na poľskej strane. Na Slovensku programová oblasť zahŕňa – Žilinský samosprávny kraj, Prešovský samosprávny kraj a okres Spišská Nová Ves v Košickom samosprávnom kraji. V roku 2018 dosiahol počet obyvateľov programovej oblasti takmer 5,2 milióna, z ktorých približne 70 % žilo na poľskej strane. V programovom období 2021 - 2027 bude riadiacim orgánom programu Ministerstvo fondov a regionálnej politiky Poľskej republiky. Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (MIRRI SR) bude Národným orgánom. Celková alokácia EÚ na program bez financií na technickú pomoc činí 120 828 471 eur. Miera spolufinancovania bude 80 %.

Program sa sústreďuje na štyri najdôležitejšie témy pre spoluprácu:

1. životné prostredie a prispôsobenie zmene klímy,
2. kultúrne a prírodné dedičstvo, udržateľný cestovný ruch,
3. cezhraničná mobilita,
4. spolupráca medzi inštitúciami a obyvateľmi pohraničia.

Tabuľka: Priority a špecifické ciele programu cezhraničnej spolupráce Interreg 2021 – 2027 Poľsko – Slovensko

Priorita	Špecifický cieľ	Vybrané typy aktivít
K prírode ohľaduplné a bezpečné pohraničia	Podpora adaptácie na zmenu klímy a prevencie rizika katastrof a odolnosti s prihliadnutím na ekosystémové prístupy	1. zmierňovanie negatívnych následkov zmeny klímy v cezhraničnom meradle vrátane živelných pohrôm, 2. zlepšenie spolupráce v oblasti krízového riadenia vrátane výmeny skúseností/spoločných školení záchranných zložiek/štandardizácie vybavenia záchranných zložiek na území pohraničia,
Alokácia: 24 830 251,00 €		

		<ol style="list-style-type: none"> analýzy a stratégie zamerané na vypracovanie akčných plánov a pilotné riešenia, ktorých cieľom je predchádzať negatívnym následkom zmeny klímy v cezhraničnom meradle, najmä v podobe živelných pohrôm, edukačno-propagačné aktivity zvyšujúce povedomie obyvateľov o aktivitách v oblasti adaptačných a mitigačných opatrení voči zmene klímy, ktoré sa budú realizovať výlučne ako doplnkové aktivity pre prvé tri typy aktivít.
	Posilnenie ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, a to aj v mestských oblastiach a zníženie všetkých foriem znečistenia	<ol style="list-style-type: none"> ochrana a zlepšenie stavu území vzácných z prírodného hľadiska, predchádzanie šíreniu a výskytu invázných druhov, analýzy, stratégie, pilotné riešenia v rámci spracovania akčných plánov na ochranu alebo tvorenie foriem ochrany prírody a zachovanie cezhraničných ekologických koridorov, edukačno-informačné aktivity zamerané na zvýšenie verejného povedomia o biodiverzite (len ako doplnenie prvých troch typov aktivít).
Prepojenejšie pohraničie Alokácia: 23 005 741,00 €	Rozvoj a posilňovanie udržateľnej, inteligentnej a intermodálnej vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility odolnej proti zmene klímy vrátane zlepšeného prístupu k TEN-T a cezhraničnej mobility	<ol style="list-style-type: none"> zlepšenie kvality cestnej infraštruktúry cezhraničného charakteru so zohľadnením aspektov udržateľnej dopravy, zlepšenie dostupnosti atraktivít cestovného ruchu s cezhraničným významom zavedením verejnej dopravy a/alebo ekologických dopravných prostriedkov.
Tvorivé a turisticky atraktívne pohraničie Alokácia: 62 649 562,00 €	Posilnenie úlohy kultúry a udržateľného cestovného ruchu v oblasti hospodárskeho rozvoja, sociálneho začlenenia a sociálnej inovácie	<ol style="list-style-type: none"> podpora rozvoja cezhraničných konkurencieschopných/inovatívnych / integrovaných produktov/služieb/ponúk cestovného ruchu s cieľom zvýšiť úlohu kultúry a cestovného ruchu v hospodárskom rozvoji a sociálnom začlenení, zachovanie, sprístupnenie a propagácia hmotného a nehmotného kultúrneho a prírodného dedičstva s cezhraničným významom, tvorba systémov informácie a propagácie cestovného ruchu popularizujúcich PO ako atraktívnu destináciu cestovného ruchu,

		4. tvorba ľudského kapitálu a zlepšovanie informovanosti predovšetkým propagáciou riešení z oblasti udržateľného cestovného ruchu a požiadaviek Európskej zelenej dohody (vrátane Nového európskeho Bauhausu) a digitálnych zručností.
Spolupráca medzi inštitúciami a obyvateľmi pohraničia Alokácia: 62 649 562,00 €	Posilňovanie inštitucionálnej kapacity orgánov verejnej moci, najmä tých, ktoré sú oprávnené riadiť osobitné územie, ako aj zainteresovaných strán	1. budovanie inštitucionálnych kapacít verejných inštitúcií, 2. posilňovanie spolupráce a kapacít inštitúcií ponúkajúcich služby v pohraničí, 3. cezhraničné analýzy, stratégie a akčné plány.
	Budovanie vzájomnej dôvery, najmä propagáciou akcií typu „ľudia ľuďom“	1. podpora spolupráce pre budovanie cezhraničných partnerstiev, 2. podpora miestnych cezhraničných iniciatív vyvíjaných pre zlepšenie kvality života v pohraničí, 3. posilňovanie cezhraničnej integrácie a budovanie spoločnej identity obyvateľov pohraničia, 4. výmena dobrej praxe, propagácia spolupráce zameranej na spoločné riešenia v oblasti životného prostredia a nízkouhlíkového hospodárstva, 5. zvyšovanie povedomia a propagácia proekologického správania obyvateľov pohraničia.

Program cezhraničnej spolupráce Interreg 2021 – 2027 Slovensko – Česko

Programovou oblasťou sú na Slovensku regióny NUTS III Trnavský samosprávny kraj, Trenčiansky samosprávny kraj a Žilinský samosprávny kraj, v Českej republike Juhomoravský kraj, Zlínsky kraj a Moravskosliezsky kraj. V programovom období 2021 - 2027 bude program riadiť Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (MIRRI SR), ktoré pôsobí ako riadiaci orgán a Spoločný technický sekretariát v úzkej spolupráci so zástupcami oboch členských štátov. Celková alokácia EÚ na program (bez financií na technickú pomoc) činí 79 741 680 eur. Miera spolufinancovania bude 80 %.

Kľúčové problémy, na ktoré sa program zameria, sú:

- Životné prostredie o manažment katastrof
  - prispôbenie ekosystémov na klimatické zmeny
  - zachovanie a obnova biodiverzity
  - znižovanie znečistenia
- Vzdelávanie
  - výmena vedomostí, skúseností, odborných poznatkov a dobrej praxe medzi vzdelávacími inštitúciami na všetkých stupňoch vzdelávania od predprimárneho až po vysoké školstvo

- Kultúra a cestovný ruch
  - zachovanie a obnova kultúrneho a prírodného dedičstva
  - produkty cestovného ruchu a ich propagácia

- Inštitucionálna spolupráca
  - spolupráca verejnej správy a spolupracujúcich subjektov na oboch stranách prihraničného územia

- Miestne iniciatívy – Fond malých projektov
  - vytváranie nových a upevňovanie existujúcich partnerstiev, sietí a cezhraničných štruktúr vrátane činností zameraných na voľnočasové a záujmové aktivity

**Tabuľka: Priority a špecifické ciele programu cezhraničnej spolupráce Interreg 2021 - 2027
Slovensko – Česko**

Priorita	Špecifický cieľ	Vybrané typy aktivít
Životné prostredie Alokácia: 19 935 420,00 €	Podpora adaptácie na zmenu klímy a prevencie rizika katastrof a odolnosti s prihliadnutím na ekosystémové prístupy	1. Zber a výmena dát, informácií a skúseností 2. Realizácia spoločných stratégií a akčných plánov 3. Zvyšovanie povedomia o zmierňovaní a prispôsobovaní sa zmene klímy
	Posilnenie ochrany a zachovania prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry, a to aj v mestských oblastiach a zníženie všetkých foriem znečistenia	1. Zber a výmena dát, informácií a skúseností 2. Realizácia spoločných stratégií a akčných plánov 3. Osvetové aktivity o potrebe zachovania biodiverzity
Vzdelávanie Alokácia: 7 176 751,00 €	Zlepšenie rovného prístupu k inkluzívnym a kvalitným službám v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a celoživotného vzdelávania rozvíjaním dostupnej infraštruktúry vrátane posilňovania odolnosti pre dištančné a online vzdelávanie a odbornú prípravu	1. Výmena vedomostí, skúseností, odborných poznatkov a dobrej praxe medzi vzdelávacími inštitúciami na všetkých stupňoch vzdelávania od predprimárneho až po vysoké školstvo
Kultúra a cestovný ruch Alokácia: 43 060 507,00 €	Posilnenie úlohy kultúry a udržateľného cestovného ruchu v oblasti hospodárskeho rozvoja, sociálneho začlenenia a sociálnej inovácie	1. Zachovanie a obnova kultúrneho a prírodného dedičstva 2. Spolupráca a výmena skúseností pri vytváraní a propagácii komplexných produktov cestovného ruchu

Inštitucionálna spolupráca Alokácia: 4 784 501,00 €	Zvyšovanie efektivity verejnej správy podporou právnej a administratívnej spolupráce a spolupráce medzi občanmi, aktérmi občianskej spoločnosti a inštitúciami, najmä s ohľadom na riešenie právnych a iných prekážok v pohraničných regiónoch	1. Spolupráca verejnej správy a spolupracujúcich subjektov na oboch stranách prihraničného územia
Miestne iniciatívy Alokácia: 4 784 501,00 €	Budovanie vzájomnej dôvery, najmä propagáciou akcií typu „ľudia ľuďom“	1. Vytváranie nových a upevňovanie existujúcich partnerstiev, sietí a cezhraničných štruktúr vrátane činností zameraných na voľnočasové a záujmové aktivity

ZÁVER

Formulár - Schválenie PHSR

Schválenie PHSR	
Dokument	<ul style="list-style-type: none"> Názov: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Vasíľov na roky 2023 - 2030 Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja, spolu s územným plánom, je základným a kľúčovým dokumentom pre riadenie samosprávy, ktorý vychádza z poznania situácie a konkrétnych potrieb obyvateľov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov v území, formuluje svoju predstavu o budúcnosti spolu s činnosťami a projektmi na jej zabezpečenie.
Spracovanie	<ul style="list-style-type: none"> Forma spracovania: Kombinácia (spolupráca interných zamestnancov s externou firmou) Externá odborná spolupráca: Agentúra pre regionálny rozvoj SEVER Obdobie spracovania: september 2022 – marec 2023 Riadiaci tím:<ul style="list-style-type: none"> Garant: Mgr. et Mgr. Daniela Fejová, MBA, L.L.M. Zástupca spracovávateľa: Ing. Michal Strnál, riaditeľ agentúry Účasť verejnosti a komunikácia s verejnosťou: verejná prezentácia PHSR, zverejnenie na webovej stránke, realizácia dotazníkového prieskumu
Prerokovanie	<ul style="list-style-type: none"> Prerokovanie v orgánoch samosprávy: komisie obecného zastupiteľstva Verejné pripomienkovanie: webová stránka obce; formou elektronickej komunikácie
Schválenie	<ul style="list-style-type: none"> Návrh uznesenia: Obecné zastupiteľstvo obce Vasíľov schvaľuje Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Vasíľov na roky 2023 – 2030 Dátum schválenia obecným zastupiteľstvom: .....

	• Pečiatka a podpis hlavného garanta:

AKČNÝ PLÁN OBCE VASIĽOV

P.č.	Zameranie projektu (názov vystihujúci zámer)	Stav	Zdroj financovania	Predpokladaný termín realizácie (od – do)	Predpokladané náklady	Projektová aktivita PHSR
1.	Vybudovanie športovo-rekreačnej zóny v časti Sihla (Antuka)			2023 - 2024		
2.	Rekonštrukcia jestvujúcich obecných komunikácií v časti Sihla			2023		
3.	Rekonštrukcia budovy a areálu starej školy (cirkevný dom), vybudovanie nových administratívnych a komunitných priestorov			2024 - 2026		
4.	Vybudovanie kompostárne			2024		
5.	Rozšírenie inžinierskych sietí a miestnych komunikácií v časti Sihla, Lán, Vášok, Horné hrady			2024 - 2030		
6.	Rozšírenie (dobudovanie) kanalizácie v obci			2024 - 2030		
7.	Vybudovanie školskej jedálne v ZŠ s MŠ			2024 - 2026		
8.	Rekonštrukcia podkrovia ZŠ s MŠ			2024 - 2026		
9.	Výstavba chodníka od autobusových zastávok po cintorín			2024 - 2026		
10.	Modernizácia obecného rozhlasu			2024 - 26		
11.	Výstavba náučného chodníka (osvetlenie, náučné tabule, altánok)			2024 - 2026		

12.	Obstaranie komunálnej techniky na čistenie a údržbu chodníkov a komunikácií			2025 - 2030		
13.	Výstavba cyklotrasy Babín, Vasíľov, Lokca			2025 - 2026		
14.	Vybudovanie nových čakární na autobusových zastávkach			2026		
15.	Dobudovanie oddychovej zóny pri futbalovom ihrisku, spevnenie príjazdovej komunikácie, parkovisko, detské ihrisko			2025 - 2030		
16.	Dobudovanie oddychovej zóny pri kapličke					
17.	Vytvorenie územného plánu obce			2024 -2025		